

AB 290

ლ. გუგუნიძე
ОБЯЗАТЕЛЬСТВО
კონტრინგაჟორისთვის
აკრედიტორი

შანრიგის

(ბავშვის)

აჭყაძე
აჭყაძეთაგონობისგანათა
1939

890.94395
საქართველოს
საბავშვო ბიბლიოთეკა

დ. კუჭხიაძე

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ
контрольный
экземпляр

შაქიზან

(აპოკრიფი)

AB 290

Л. КВИЦИНИЯ

ШАРИЗАН

(ПОЭМА)

СУХУМИ — АБГОСИЗДАТ — 1939

ახდენდა.

I.

აშხაქუა რან ერცახუ შოკუაკუა
 ნასუფ ბზია ამოლუპ, ინაფშოუეიტ,
 ათენჩრა გრძნუ, იმეციადაკუა
 აღემჰა კვდწანუ იძვრუეიტ.
 ამშოენ ეიშელ ციქურფო ეისუეიტ,
 აფსაა ხეფრელოიტ, აშია რჰიოიტ,
 არხა, აღიფ, აკკარა შითიტ,
 აციგმა, აზვა, ბეგფ ხეშიკ ირშიტ,
 იგურდმოიტ აჟილარ ზუს იაბკბაბ,
 რფსუ რშომ, იტომ ურთ თენჩ ჯარა,
 იღვრძტ ნაყ ბაშოა ატიარა,
 აღაშცარა რხე-რგუ ბგანმაბ,
 იზმერთენჩუაბ ნასკააძეიტ,
 ანუში იათოლუპ ჰია ირფხააძეიტ.

II.

ე. ამრა გვლტ, ბქმე მერხუაგლა
 ირგქუფხეიტ ირლაშოუა აღიქუა,
 ხეხა აჟივან ხყდოლუპ ბერქენ იაწიაჯლა
 ირსარკდოლუპ აბნა, არხა, ახუქუა.

იქვეცხტ აფსთაზაარა ლაშთარა,
 იშთქწტ აზმდ აფხდაშთა ნზარა.
 აჯაჟილარ რეშთამთა შაქუგვლტ.
 იხწიანზამბ, იძნამბ ზეგდჟ ეინჯლტ.
 აქთარ ეიკუშთო ირკეჟუბ რუს;
 აკულტურატო ბზაზარა იაზცოიტ,
 ირფერზაგოჟ ირაქუჟან ინდერწიოიტ,
 აპარტია რემოჟუბ მკაქუწაჟს.
 აბრი ზვიტ, სგურღმო სა სტიანჟ,
 აქთარ ირზესკოჟეიტ, რეზმდ ჰიანჟ.

შარიზან.

აკტიი ახვ.

I.

ციალა-ქელა მაკადანა ირძემ
 აეიღტი ინნაექუაზ კერ უბოიღ.
 რელა, რქოჯ ხვამ, რგუ თუნემ,
 ურთ ნაყ აეილარ შთანმა ირგოიღ.
 აქკუნ ხუქ იციეი იეი ფშოქოუბ,
 უი დბერქოუხო კერ ირაციოუა,
 უახვი-ჩინი იდერრა იაცლოიღ,
 იმბა მრანე ილა იაბოიღ.
 აკვ აყენტი ჩოაკვ დაშოთოუბ,
 დხუცუეიღ, დნაფშოუეიღ ენაგა დეშითუეიღ,
 ზეგა შოჯოუ იხშოჯ რებციოიღ;
 ნეს, აბეს აშოკოლ უი იმოუბ,
 დციემბარკხა უა დააძოიღ დლაშოა,
 მვა იაშოადა მცკა იმერბო.

II.

ას დბეკალომ კრებხეწუა
 დხუქე აახეს ეიღტი გუ ბმოუ,
 შშოჯნ აქო იყოუ, შხა იკელსუა,

ბზ-ბგუ ბეგდუ ბნალა იააძოუ.
 უი ლასსუ იგრა იბკაჟუამ,
 ჟი-ციეი ბეგდუ უს იბრულბოუამ,
 ბენდა დბაიააიუამ, იმჩ არხომ,
 გულა იითახუ ინარჰომ,
 ენაგდ დეკბოუბ, ენაგდ დეხფოუბ,
 ფურხაგას იმოუ, დეზმერთენჩუა
 ურთ რკაყრა აყნეტო იცრეზაუა,
 კვრ ურენიოიტ, კვრ ირაციოუბ;
 ფეზზწას იიბაბ, იაჰაბ წიახუბ,
 უი ცქმა ააძარა ითახუბ.

III.

აბას შოუკუ ირხელწებ შიასჰიარც
 სგუ ითასკეიტ სარა იაზმა,
 საშთოუბ გრაკ ჯარა ისმეხმერც
 შილემჰა იაჰარც ირხაანუ ცქმა.
 წანუ, იაშოოუბ, სა უი სჰიეიტ ჰია,
 უსგდუ გრაკ ჯარა ისმოუტ ჰია,
 ას მეჩ დულა სა ისეზჰიომ,
 ისჰიადარგდუ აგურა შიეზგომ;
 ბაშოოუბ, იაფსამ იაშთარაკ ზლამ,
 საშთამ სარა ჟილარაკ რეარა,
 ციგმაშთაქუ ბაშთა მცკ აჰიარა,
 გრაკ აძიუ იბმეხდუა დეყამ,
 შირენიაშოტ იშიგუამფნო აკეი ვბეი,
 ძელა ითიუი აჟია მუცხუქუეი.

IV.

ახა მამ აკე ჰაციშიაშთამ,
 აკრიტიკ დეყოუბ უი აზუ,
 ილა იამბო გრაკ ჰია ნხაშთამ,

ბეგმა ჰირბაშორი იახმა, უაწივ.
 ჰარგმა ბაშა ატიარა ჰაშთამ,
 ჰალა, ჰქუჲ ჰია უსგამ იხვამ,
 ჰნეიშორი ერაზნაკ უს ახმჯოლუ,
 აგრა ამოლუ ჰია ახმარბოლუ.
 ჰკალამ აპერო ნახაჰწამ,
 იიაშთამ აქია მცხუჲ ყამლარც,
 ბეგმა ჰზეჰიან იწაბურგხარც,
 მაწუჲჲს ჰნაპე ინაჰთამ,
 ბეგმა რთეფ იქუნაწარტი იარა,
 რგურდმარღლა იაგარც ხარა.

V.

უაქივ მაჩხუმა, სულაშთარა,
 აკრიტიკა ბელშთო რაციოლუ,
 აკრეილგხეჲ ჰა ჰესაბარა,
 ურთ რეიფშთქუა ძიერკე ამტიოლუ.
 აძი იავსუა, ჩთაძივ იგუეითოლიტ,
 აქია ბჯაროლუ, მცაბზხე ითყდოლიტ,
 იიაშთოლუ შთიაშთოლუ იციერწროლუ,
 იმცუ შთემცუ ცქმა იააფშთჯროლუ,
 ბეგმა რზეჰიან ილხტიუჲ მჲაკე,
 უს არი ბეგმა ირღლშთომ,
 ხუცრა დჯრალა ბეგმა ეიფშთხომ,
 ირთახეჲ ბეგმა აბას აკე;
 აბწაატეჲმ იარბან ჰია იარა,
 უი ადჯრროლუჲ ჟიდჯრუეიტი შთარა.

VI.

დაარა იბზიან იბემჯკე ჰია
 გუბლან იშიემთან აშიყუჲჲჲ.
 ბეგმა ერაზნაკ დჯრხმემეიტი ჰია

დიმიტაროუბ გუმბელლა უაკვ.
 იარა დბეიფშოროუ შიიხუაფშოროუბ,
 მაკაა დეკუენოუბ, მბატი იხმწეცტ,
 აძხბ იიქიშთაგა ახე აღგაჯლ იწნამხეცტ.
 მაკაა ანაფშო-ააფშორა იგეუბ,
 იიმბაც, იხმდღრუა რაცოლუბ,
 იაფხდაყა დეზხაძაშთა ქიპაძოლუბ,
 შია შიბე ენაგა გულა დრაბუბ,
 შიარა დშოშ შიხელწებ იდღრუეიტ,
 შია შიბეჰიან იხე ითიუეიტ,
 ციემელს შიეშთეზხეზ უი დიცყდოიტ.

VII.

შთა იხე-იწეხუ შიეილსერკააშოტ
 სეზლაციაქიარანე სხეშთოლუ,
 სა ისემჰიადარგაე შიაბწააშოტ,
 იყაბშოლუ, იხათა დბეიფშოროუ.
 შმათ იადგაჯლ დაბჯენხოზ ქოაჰან;
 იკუშოა-მეკუშოა ყუაფა-ქოაფან,
 ხანდტი იშიახხა არკაშოქუა ცონ,
 შიარახ უი დმერციო რეშთებე გონ.
 ნაყ ამშოენ აგუ დეხფშოჯლონ,
 წაყა არხა ეიუფ დექუფშოჰან,
 კარა დიე ზეგა ილა იაბაჰან,
 დებქუბ ახუ აფშოა ნექუსლონ,
 შხა კაწიარაწას დარხმშიაშო,
 იხე იგუ ზეგა ყანაწო...

VIII.

სენხონდა აბრა ბემჰიარებ
 დყალარემბტ ჯარა აძიგაჯ,
 ძახუეი ყარმეი უა ეიხეშებ.

იშითუან ბერღეშოლა ესქემენგამ.
წან, მალ დუკ უაყა იკაქმებტ,
ჩთაკ აბენ უავ დეილაჭუამებტ,
ანა უს მეცხუ იფშოძარან,
ხუ თბაა დუნ, ხუ ნაძარან,
აშხა, აფსთა, აწლა დუქუა
ზეგამ ჳრშოანხაგან უანდფშოლაკამ,
თენჩრან ჳენდენჯარა უანდცალაკამ,
ამახუ-აშახუ ბლიაწი სირქუა,
რგურღმა შთებე ხარა ინასკაღონ,
ბერქენ ბეღლა აშია ხაა რჳიღონ.

IX.

შმათ ნხარალა დუავკ მჩემხან,
რახუ-შიახულა დკუბდან უეიზგამ,
კნეს იმაძაბ ფსუუა ფაცხან,
ეგიმამებტ უაჳა ჯარგამ,
ანა უა სასე იბააიუაბ,
გულა-ბლა აქეთან ეიუაბ,
ზეგამ რბენ იგუაში ხუქ არტენ,
დენჩონ, დენუმარუან, გულა დრაბენ,
ბზილა შიააბეიტ ჳია დერფღონ,
აფსშია რაჳია ნაყ ინეიგონ,
ურთ რააირა რცარა დეიგურღღონ,
მშოენზარგამ ნაყ აგუ დერბზღონ,
იმაბ უსგამ დეიგდაუამებტ,
ილახამ ბზანწე ეიქუიწომებტ.

X.

იჩეიჯკა ხუქ კნე დგღლან,
დემტიადაკუა უანზი ჩონი,
ხუქღ დუი დრაფგღლან—

რევნე რგუარაქთ ცქმა ილაშთომ.
 ეივტიტი რწას მაკმა ილულუოუბ,
 რცია-რჟე იალოუბ, რგუ ითოუბ,
 ზდა იხუართამ, ფსეზუა ზმაძამ,
 უი აბაშთა, უს ზლოძამ,
 ურთ ირემოუბ აპათერ ბო;
 იანდცალაკა უალკ ეიფშთ ირფხდაძოიტი,
 უი ეიფშთ ზემუბ ფსეკ იეიფშთ დერბოიტი,
 უი აბე აკ რეზუომ იანდცო,
 იშიემუნ ზპიაბ ლაკ დიკვზოუბ,
 ზეგამ ირეიცოუბ ზოუპიაბ იეიფშთ დშოუბ.

XIII.

ზნე ფსხურაკ ჯარა იყან,
 ააიგუამკუანე ქეთაკ აყნე,
 უი ზეფსხუ რუაბ შმათ დიუან,
 იეიპიარც აშიაჯპიავ დნეიტი ავნე.
 აფსხურანდჲ ზეგამ ცარგამ აუან,
 ბზია ეიბაბონ, ეიუაცეან,
 აბა ჩოლა იანეიქუმშია,
 ააიგუა ეგმანერფენდამშია,
 დენჩოქეიწანე რან დროშთიტი,
 უანდ იბცართან შოუკვ დერგოეიტი,
 ათააცეა რუალ ლარა ილბეიტი,
 ხდემძლ რემამ შთა ირხერხეიტი,
 ჯარა იანეიქუშიოგამ იფხაშომ,
 გურკვა, გუთუნა ჰია აკ ყარწომ.

XIV.

შმათ იგულარა ფპიეზბაკ დეყან,
 დსასუნ, მრა ლაშთარან დეფხონ,
 ლნე ლეზშოვკ მკცხუ იბზიან

დგურღმაჟა დნეიხზეიტ, დნალბეფშოზნ...
 დუკ მერწეკუა ლარგამ დგუალთეიტ;
 ლელა-ლქოზ მქცხუ ეინაჩეიტ,
 დვზ დდიქულთეიტ იშოყა არანმ,
 ლგუ, ლფსუ იალოუ ლემეშო იანმ.
 იარა უსგამ ლეშოყა დნეიუეიტ,
 უაპა ჩთაჯარა დეფშოძომ,
 დბანე დემნეიკუა ყალაძომ,
 ილაფშო ლეშთოჟე ლეშოყა დფერუეიტ...
 უს ეინიეიტ რვჯგაგამ ჯარაკ
 რნაპე ეიმერხეიტ ერაზნაკ.

XVII.

ასკამ ხუჟ იგვლამ იქურთეიტ,
 რედა დეყადამ აძი ჯარა,
 თენი იცაეიოიტ, აფშოა რესუეიტ,
 ირზხუცუეიტ აწლაქუა დარა.
 არშნა, იანდტიაბ ხუქეკ დფნაშონ,
 რვჯგა იშოტიოუ ირბარ ჰია დშიონ,
 უი აბე ბნე დგვლან, ბნე დტიან,
 რაფხმა რეშთანყა დენაფშოუან.
 იანდტიაბ იჩრონ, უა იხუმარუან,
 ეფტიი ქოატიი აეიაბე იყან,
 ხაწა იცაბ, აფჰიუს დააბგამ,
 ურთ ირქოზნ, უა რეძბახუ რემან,
 აეიაბექუა ეიმერდონ ნაყ-ააყ,
 აფსაა ქერ-სერუან ნასკდა ნაყ.

XVIII.

ანუხუტიან იასონ იჩაბიკე
 გუთენა დუს იმაქუაბ რჰიარა,
 ბაშოა ციაეიარაქუა დერყუაწე

დიასტ დბერგუაყუაბ ახა იარა:
 „გუთნაკ სემოუპ, ისემჰიარ აუამ,
 უი შოესხდააუ ავნჯყა სემცუამ,
 ბაკუუ უსგამ შთა იბდერხეიტ,
 ციალა-ყელა ეილბერგანეიტ,
 ბგუ აბემცო იყალარემ;
 სნაკუშოო, სააკუშოო ამცხუ სემჰიომ,
 უი აბე ბარგა აჯა ბსერბომ,
 სხე ბაბანხა ირხოუპ იბძარემ,
 მცხუ ბესგუაფხეიტ, ბვზმარა სთახუპ,
 შთატეი აუს ბნაპე იანუპ“.

XIX.

არშნა დფხაშან დაქემშიტ ილოუამ,
 ახა ნას აციაეიარა ლგუალიტ,
 იასონ თენჩ იხუცუა იყაბ
 დაახუეი-წიეინ დნეიბფეშოიტ.
 „წოუპ, იასონ, სშოუთახუ ბდერუეიტ,
 ბბია სუბოიტ, უი ეილსერგოიტ,
 სხე სეიგდომ უა უბენ, ბაშთა სტომ,
 შშოენბარ სხელოიტ, საგარ ჰია სშიომ,
 იბძომ, ბბია უბბოიტ სარგამ,
 ახა სათოუმწან უსყუაწ ბნე,
 აცარა სთახემ ას სფერნე,
 ისთახუპ სააფშოერც მაქე უეზგამ,
 ფეტრაკ სნაფშოააფშოერც, ხუქეკ ბბარც,
 სდერრა მაქგამ ფნმა იაბსერჰარც“.

XX.

ას ეიფშო აშთახნა დუკ მერწყუა,
 ნაყ, ათააცია შთააიუამ ირბეიტ,
 იასონგა უაჰა აჟია მჰიაკუა,

დგელან დცარაბჳ იჩორხორიეიტ:
 „ენდაბჳჳიან უაჳა ბასჳიომ,
 ბაშოა აჳია მცხუ ბასერგაძომ,
 ბგუ ბთახუც. ბხალა ცჳმა ბარა,
 ჳიქუშიაბჳ შნჳ დერჳაგა ჯარა.
 უსჳან ჳაიციაჳიაბ იშოაჳთახუ,
 ახა უეიბგაჳ სგულუეიტ, ბაზააიშორ
 საჳია ისჳიაბ ცჳმა ბხჳ აბცაშორ,
 ნას იმარიოჳ იუტოჳ-ჳიატოჳ“,
 იაჳია დანალგა იარგაჳ დცეიტ.
 დხუცუა ლარგაჳ ლჳვნჳჳა დნეიტ.

აკბატიი ახვ.

I.

ამცა ბეცროუ აბნარა ეიფშოხა
 აშხარა მცაბზლა იბვლუნან,
 ბზიარაკ იანიან იეიფშო ისირხა
 აწარ გურდმო აშია რჰიაუნან.
 იახა იაბ, აფსხურაქო იყაბ,
 ჰარიხან ბგუ-ზხე ააფსაბ,
 დერვაგა უსს აკვ ლემკეკუა,
 ჰკუნგამ ძლაბგამ დერბემეშოკუა,
 შექდა დგვლან ლუთრაყხე დთან.
 ლშაპე ხტენ, ლმანუარ ეილხენ,
 ხეშიი ძაძეი ჰიენწიხა ილხმუნ.
 ჯემში ხულოი ეიმგუჰიო დრებჰან,
 დერქოენ ლუსქუა უანდა დხვგნაბ,
 ხეშო ლა დეყამკუა ილციენნაბ.

II.

უს ლასხე ლთააცია ბეგა გვლჷეიტ,
 ამრა ანგვლა შექმთან,
 არახუ აშიახუქუა ეილდერგჷეიტ,
 დარგამ თენი ეილგჷეიტ აკოჯრჰან.
 იასონ უსურა აბნახდ დცეიტ,
 შარიხან რჰჰა გულარა დნეიტ,
 შმათ ტკმაცქუაკ იკენ, რცია რხეიხოუნან,
 აბარწან დტია იმწიფში ხეირქუან.
 იცცჷშიხა იაჰიეზბა დუ იიკვბ,
 ეიხა ეიგუშირა იბნაუა,

იზირკლაკა აზე იმცაგუუა;
იტკმაცქუა ფუთკ ჯრშოან, ფუთკ ციენ,
ამშო გო ცგუკ უა ურთ ირხატიან,
ზნე ნაყ იარშოუან, ნას იაკოუან.

III.

პარიზან ავნიყა დევენან,
საანი წიკციეი ძელა ილუძიძიონ,
ადულოფ, აიშია სარკმალტიუან,
საბაცკ რექუმეკუა იყალწონ.
ზეგმე დანრულგა შმათ იახე დნეიტ,
აყუარდი რგელან დიზააიგუან დტიეიტ,
ახა ბაშოა დემტიეიტ ლარა,
დრელაგოეიტ აქიაბექქუა რპიარა,
აჯარ შორაციაბ, აფსხურა აყნე,
იანცობ იშოცაბ, არახე იშოააბ,
დებლაფშოებ, ილბაბ, ილაპაბ,
არფარ „ლეკქუა“ უა ირეჟინე
იშოგზუმაარებ, ათარჩეი შოგრაგაბ,
იკუა აშოთა დუ იშოაკუშოაბ.

IV.

ახა ურთ ზეგმ ლგუ ილნარპიომ,
მეცხუ დგურდმაძოიტ უა ლარა,
სირკ ჯარა იშოლაპაბ ჯაშომ,
დარტიომ, უი დართუნჩუამ არა.
„დნეყუაროუბ უაჟე ახარა.
ირცკუბ უი ზეგმ რეზბიარა!
სა სანდცაბ იზბაბ, ისაპაბ,
აცოგმა, აბზია სეზლაფშოქუაბ,
ცქმა იუაპარ სირშია იუბაშოტ,
მეცხულა უგურდმარ ყალაპ,

ხანცა აქვიანანხ უაგაძაპ,
 ახა ბაკუუ შთა იუდერლაშორ...
 — მაპ, იპია—სეზდერამ სარა,
 ბეზმერტიო ას თენჩლა ჯარა.

V.

სირკ აბრი პია ზმანცი იანერკუა
 ფპიეზბა ბზიადაკ სა დეზბეიტ,
 სანდლუხუაფშოზბ ააიგუა-სიგუა
 სელა ლხდღეშორი, სგუ უანდ ინხორი.
 ლფშორა, ლსანდა დაარა იბზიოუპ,
 ლხციო ფანე ლჟივანერ იქუფსოუპ,
 ლტიაშა, ლგელაშა მცხუ ეიჭოკააუპ,
 ლეჯემშ ყდაყდოუპ, ლელაგუ თბააუპ,
 ლეგ-ლეზბა პია ჯარა აკ სემბეიტ,
 ლეჩჩა ლციაჟია შროუპ, დეფხორი;
 სეზმწაან ზეგდ დსემადერჩხუორი,
 ზეგდ რელა დსირუპ დეითაპიატიუპ,
 აციაჟიავ დპაურ დპანასუფუპ”.

VI.

„ხათალა იბბეიტ აძი დშოყვან,
 ახა იშოფაყოუ ლთააცარა,
 ზეგდ რაფხდაგდ იგუაბთაშობ
 უი აკუნ იახდალა ბარა“.
 „უი აზენ ზეგდე ისარპიეიტ,
 იაშთან მცემკუა აგურა სდერგორი,
 ხარ ზმაქუამ როუპ, ბზია ინხორი;
 აუა, თენბა რდერუეიტ, ირბორი,
 ლანგდე დეყოუპ, ლაბგდე დეყოუპ,
 ლაშცია კეჯა ნაცია რფარუპ;
 რეჩოქუა გელოუპ, რემათია ნშუპ,

ბაშთა ტკუნციამ, ახმეძ რემოუბ,
 აგა იყოუბ, აშხა იცოიტი,
 არახუ აშიახუ ნეყურციოიტი”.

VII.

„უი ბზიოუბ, ჰიარა ათახუმა,
 ახა, ლეჟილატი იუაჰაბეი,
 ჰა იაჰნაალო იყოუ ლოუმა,
 იფხანაგდლამ ილბააუაბეი!“
 „ას ახმყოუჰიო, აბწაატიძამეი,
 უი აბე ხმაა ყაწატიძამეი,
 ირჰიან ალა ლეჟილა ბზიოუბ,
 უი ჰარა დჰაფხანაგდლოუბ,
 აჟილა ბეჰია დუბერჯომ,
 უი აბეჰიან უბლგუთასუამ,
 უს იატიოუმიბო აძიგდ ლაკუმ,
 ლწკდეს ეიჰაუგდ უი დენრეჟდომ,
 იანმა უაწიჟჰია იფშოუამ აძიგდ,
 ახა დეყოუბ, დცომ იანმაგდ“.

VIII.

„უს ანაკუხა შთა ნას ბფშორადა
 უი აუსურა ნაპ არკტიუბ,
 ახა უაყა იჰამადა?
 იბელშთაშთა ბზიაკ დაბკტიუბ“.
 უს იშთციაჟიობ ხემა-ფსემა
 აში დაახეწტი აუანთა ლემა,
 დეჩა-დენუმარუა შარიბან,
 ირჰიობ, ირუაბ ბეგდ ლაჰან
 დნუკუა თენჩ აშშეჰია დნატიეიტი,
 ახა უი ლბე იფერკუეამბტი,
 იბკოებ რუს ლა ლყნე ირძომბტი,

უი ლააირაბ ზდაა ჰია ყარემწეიტი,
 იაქუზენ ურთ რაჟია აჰიარა,
 ქმალდრია ბზია ირხიარა.

IX.

კერ ეიმწარკეიტი, იალაციაჟიეიტი,
 ახა იმანშიალაბ აძი დრემბეიტი,
 ლადა იფშააიტი, ვადა იცეიტი,
 აძი იბქუგულრებ დყამლაძეიტი.
 „უი აბენ შიბჟფშააუაბეი,
 მკცხუ აჯა ბეჟიბაუაბეი,
 ძეკურ ილშოიტი უი დაბქხარ
 ინაპ აყნე აუს ყალარ.
 ახა სეზდერამ იბაკუუ,
 იასონ იაჰიოუმა, იუამა?
 შიხალა ეგიაძჰია შიაქუმა?
 დაბანხო ლარა, იაბეკუუ?
 იშოფა, იარა იციემღბარ?
 შიარა ამალა შიაათსობარ?“

X.

შარიზან ილჰიაბ დაბზუციტი,
 დაქუშაჰათხეიტი ჰარიზან,
 შმათგეჟ იარა უა დაბკელსიტი,
 რაჟია აკერტიიტი, იააილატიან.
 ქმალდრიას ჰია ძეკურ დყარწეიტი,
 რაჟია უი იყნე იდერტიეიტი,
 ახა შარიზან ირალჰიაბ,
 იასონ იმურ ჰია ილხუცქუაბ,
 მკცხუ ლგუ იალსიტი ჰარიზან:
 „იმურჰია ბაჟია იშოფალოუ,

ბარა უს ხდაას იშთფაბჟმოუ,
ჰა იაჰჰიო ჰჰიატოუ დახუთან
უაჰა ცართას ჰია იმოუბეი,
უი ციაჰიარაგა ზათახძოუბეი“.

XI.

ფუტკ ბჟესიტ, ხახა ამრა ხალხეიტ,
დუხეი აშოოურა ითანარშიტ,
ჩოუდა ნჟუარა უადავხეიტ,
ახა შმათ აკ უსგაჟ დუფნამკტ,
იხეიბითეიტ, იხთჯრფა იხეიწეიტ,
იჟეცია-ეიმააქუა ნიშეიწეიტ
დდიქულხეიტ, ძეკურ იშოჟა დცოიტ,
ჩოწას ილაბაშა აშთბჟ გოიტ,
უი ახაირსუა წაჟა იწყაო:
ირნჟუეიტ აშხაქუა, ადიჟ,
იკაფსოიტ აცუფხა აქოუდდჟ,
რჟაშოშია აფხძე ინაფხეიჰიო,
თუნჩრაჟ ჰია ამაძამ ჯარა,
ახა დტიაუამ უეიბგაჟ იარა.

XII.

დუკ მერწეკუა უაჟა დნაძეიტ,
დახმცობ ზელა ძეკურ ივხე
დანეიწიყა უაჟ დიქუმშიაძეიტ,
ახა დნატეიტ შიშერაჟ აყნე,
უს ეიბეიტ ააიგუა აუს ზუანბ,
ხუჭი დუი ჯეჭურეი ბრაშიუანბ,
ძეკურგაჟ დააიტ აწეხუტეიანე,
აფხძე რაცია ილწუა დააფსანე,
აშიშერაქო იტეიან ჰამთაკჟ,
აჟეაბჟქუა, აუს, ამხე რთეძშიან,

რეგუთება რხდააქუა ურტიახეიტ,
ენაგმ აუაა რბეჰიან უააფსოიტი—
იზმდღრუა დარბან იყოუ,
ზღუმჰაქუა დაგუოუ, ზლაქუა ხვოუ.

XV.

სარა სშოუბო თაჰმადაკ სოუბ,
შთა ეგმსღლშოაუამ უაანდა ეიფშო,
სევენე იყოუგმე კუადაკ ლოუბ,
დნეყოიტი აარლა აგაგა ეიფშო.
აძღაბ იყოუგმე შთა დთეფჰაუბ,
ანა გოეი შხოეი ლა ლშაპე ჰაუბ,
ენაგმ აბნა, აღინეჟა ლხე ხოუბ,
იანდა, მა უაწიე იცო ლოუბ.
სეჟა დეყოუბ, სთენნა დეყოუბ,
ასას დააირ კრიჰთაწატიუბ,
იქუნაგაუა აფსშია ჰიატიუბ,
ჰარა შთა აფსრაბე ჰგღლოუბ,
ანა ჰაყანაწე ჰრაბუბ,
იააიუა რბე ენაგმ ჰგუაში არტიუბ.

XVI.

ჰაქკუნ ბაწი ჰაფსე შოთოუ
ჯარა აძი დიმაბარ ჰთახუბ,
შთა, აბერეი იარა იშოიანამთოუ
აუავრა აშოყა დნარბატიუბ.
აბრი აბე უსქუაკ სრეშოთოუბ,
დარა კერ აგულრაგმ სემოუბ,
იაშთან იჰიაბარ იყალოიტი.
უა იუგუაფნარ ფსეხუაკ ყაუწოიტი.
აბრი აბოუბ იანდა სშუთოუ,
სუჰიოიტი ულშოარა აგოუმეჟარაც.

ხარა იმგა ბაკუუ სურჰარც,
 უს ანუშუა თენჩ უანჯყოუ,
 უბრანძა უააფსარც სარა სბჯ,
 ააშარა უმურც აკაბჯ“.

XVII.

„დგაჯლს იაბა? ეილალა დბეიფშოროუბეი,
 ლა დეილუშოკაარტი ცქმა დგუაშოთახმოუ,
 რქეთან რჯუნჯ ირჯაბშოუბეი,
 ლთააცია შია შიაქიახუ რაჰახმოუ“?
 „ლექილა ბბიოუბ, ბაშთაკ ლაკუდამ,
 ჰა ჰბჯ ლა ლეიფშო დუნეი დქუდამ,
 ლა ლხჯ, ლწუხუბა ეილჰარგახეიტ,
 ლეძბახუ ბბია გაძახეიტ.
 ლჯუნჯ ლთააცია ბეილდაყამ —
 კნჯლა გუარალა ეიქუშოიძოუბ,
 რჩთი რკუადჯრი ენაგა ეიქუშოიოუბ,
 აქკუნ, აძლაბ აძიგაჯ დბაშთამ,
 წოუბ, იჰაქიახუნჯ ეგდრმაჰატ
 ხათალა ჰია უსგაჯ ჰრემბატ.

XVIII.

ლარა დიფჰაუბ აძენ ჰანაში,
 ხაძეს ილემოუბ უი კურენწა,
 უი ლწუხულა ჰანაში იგუაში,
 ძიჯრჯ თალახეიტ რეჩოკენწა“.

„ურთ სა იბდჯრუეიეთეი კჯრ წუეიტ,
 დარა მეცხუ ბბია ჰაიბაბოიტ,
 აფსშია ჰაბყოუბ, რჯუნჯ სნეიხეიტ,
 რეიშია, რესტოლ აქოჯ კჯრ სჩახეიტ.
 უაჯ იბჯნ ენაგა ირაბუბ,
 რან დესირუბ, რაბ დებბიოუბ.

რჩეილვკ ცქმა რნაპე იქუგვლოლუბ,
რფაცია, აციგეი ბზიეი ირგზკუპ,
ურთ აკ იპწახო იყოლუ უაამ,
უს ბაშთა ინგყოლ მშოგაციაამ“.

XIX.

„ნას, დად, უაპა იუასპიომბეი,
უა უნაპე სანუბ სშოეიბაკუ.
მეცხუ ეიალა უმსგრააფსომბეი
შთა იუდგროუეიტ აუს ბაკუუ“.
„შმათ, არი აყარა ბუპიომბი,
აფსშია რაცია ბეშთოლუწომბი,
სა აკ სელშოონ საანტუასუამა,
უა უზენ აკ სააშაუამა,
ხრაბარ სხალაპ, მშოუნბარ სხელაპ,
წხეზეონ სკიარემ, ჩონგლა სტიარემ,
სეკნი, სგუარეი, სუსქუეი სპიარემ,
იალშოლ ბბაანდა სჩოქეინგ სნეყუაპ,
სნაპე იანუბ უი შთა სარა,
ხერხართა ჰია სემამ ჯარა“.

XX.

„ბზიოლუბ, დად, უა სუქუგულოუეიტ,
შთა უაპა აკ უსგდგ ისპიომ,
აბა აქკუნ ხუქკ სიციშოიიტ,
უი უამპიაკუა სეზცომ.
ძეზეკ წუამ აკომქთარ დალალტ,
ურიანმტიი აუს იხე ითარგალტ,
იუდგროუაზეი მა აკ ყალარ,
მაპ იზერკოუა ვეზაკ დიბარ,
ცქმა უიაციაეია დნამამპირაბე,
ბეგდგ რპიარტიე დაბემსუცლარატიი,

უა უჭიატი ადა ჰიატი ხთეიმწარტი,
 დემნაჰიღ-ააჰირაც აკ აბჟ,
 ახა უი უა იუგხომ უეიბგამ,
 დენურხაშოტ უნაპჟ აყნღ".

XXI.

„გუთუხას იშთუმხენ იბაკუხალაკამ,
 ირთენი უა უგუ ბეგამ რბჟ,
 ჰიატი იაჰაუაზარ დახმცალაკამ
 მუკაკ ჰია უი ისთომ აკაბჟ“.
 აბას, აშთახმ რნაპჟ რუძიძიფიტ,
 კრუჭან შმათგამ იკნუყა დცეიტ,
 მბელშია ამრა აქეჰან იალაბ
 ულა ხეზკოუაბ, ხუაფშორა ბემუაბ,
 ნაყ ხლანწუ ინთალტ იკუკუაბა,
 გუშთუხგანუ აფშობამ წუსიტ,
 უს ზმაბ იასნუ რუსქუა რკვიტ,
 დუბომბტ აძიუ ხეში აბა
 იქუგვლანუ ჩთაგ ბემყდობ,
 უს ბაშთა ადი იქუნუ ამშო ბგობ.

XXII.

შმათ ამვა აკვრძა დექუხეიტ,
 დხუცუა თენი აშშუჰია დააუან,
 დბჟშობ ბუთუხადა დაბთენჩხეიტ,
 დგურდამონ, მწიუეივადა დეშთფრააუან,
 იკნუ ბეგამ ინეირაბ იგუაყოუან,
 უაქიღ-უაშთან ჰია რგუაში იაბფშოუან,
 ბნუ იხუცუან, ბნუ იგურდამონ,
 იბტიომბტ რგუ ითუხონ;
 აძი ჯარა ირბობ საათკ იბფშოენ,
 იაკუბ ჯერშონ, რელაფშო იშთან.

იმეცია ჩხუნლა ფხვძშიკ ირულან,
ანა უი, ინჯულობ მკასკენ
რგუ ითოლუ აკ ზდერუა უაკვამ,
უი აღდორაგდ იარა ითანძამ.

XXIII.

დუკ აზემწირ უს შმათ იააირა,
ათააცა ბეგდუ რლემჰა წარხფეიტ,
იმტომ აუაა რენეიააირა
იასუწენ იმჟა რხე დღარხფეიტ.
დღარკვიტ შმათ, ატიაანა ირმთეიტ,
იათხდა, იშთანხ ბეგდ უა ეიზეიტ.
„უანხ იუაჰაბეი, იუბაბეი?
ჰგურღმარატი ეიფშო იაჰააუგაბეი?
ძიჯრ დუბამა უანხნეიბ ავნე?
ძეკურ დეკაბმა, უინიამა?
კქმა იუთანხეზ უზიაჰიამა?
უნხფეიტ კკრ, უტიამბმა უიბფშონე?
უაჟია რთაკს იიჰიამბეი უეზგდუ?
დღარბააიმა, მამ რციიკმა ბეგდუ?“

XXIV.

„სარა სახმცაბ შიართა ამამ,
ბზიაროლუბ ისაჰაბ ბეგდუ,
ჰა ჰხე აკ იხე იაგთიყუამ,
უი იზბაბ ახაწა უეზგდუ.
ბზია სიაციაყეიტ ივნე დეკან,
ურთ ია უსგდუ იუა ბზიან,
დარა მცხუ დეიგურღეიტ იარა,
ირჩხუეიტ აკ რეგემჰია ჯარა,
იიჰიამბ ალა ეგმანთირწუამ,
უი იარა ინაპე იანუბ.“

იახდარნახეს შთა უი დაბკუპ,
 იიპიო აკე ურთ ანუფაუამ,
 ზეგდ იაიიგო როუბ ინაპ აყნე
 დაანხომ უაპა აკე დაბფუხნე”.

XXV.

ური იაქია ზეგდგდე არგურღეიტ
 გურღდარღლა იარტიეიტ რეკნე,
 პარინან იგუაყუუაბ დთუნჩხეიტ
 ხდაა ჰია ლემაბ შთა უი აყნე,
 ახა მაკმანა ჯარგდე ირპიომ,
 გულა-ზლა უაჲ იახდ იღერბომ,
 იყალაანძა რგუ, რფსე იაწოუბ
 აძიე იმაპაროუბ, იმაძოუბ.
 დუკ მწეიტ, იხულღეიტ, ამრა ძააღეიტ,
 თუნჩნე იაიილატიეიტ ზეგდ რეკნე,
 იჩრო, იხუმარუა რგუ თინე,
 იასონგდე ლასსე დგუარღეიტ,
 იმხე დახმთაბენტი დააფსანე,
 არახუ-აშიახუ ზეგდ იაფუცანე.

XXVI.

ივნე დახდააიბ, უა ზეგდ გურღდოიტ,
 უაანძა იშოიბაც იბაძომ,
 ილა თრაა დრეხუაფუშუეიტ,
 ახა ბაშუაგდ ბაკუუ რპიაძომ,
 ამცა აცროუბ მრათაშიარა,
 იბერციომ უაჲ იმაცარა,
 ახა უი რციავეს უა იამაბ
 ატიე ბწახდაბ, ხმაჩავეს ჰია იყაბ,
 ლაშცარან — იშუააიბ ეიფუშ იციოუა,
 აძ შიაბ ეიფუშ იძიტი იუმბაძო.

ჯარა ბაშთა აკ მლაშთაძო,
ეილჯჯაიაუა, იუქთაფხაუა—
აჩთაფსახტ აჟიკან იაწიანა,
უანდფშოლაკგდ იფშოძახა.

XXVII.

კნე ცეფხდაძა ირგკნღლაშოონ,
აგაბ ციემბაქუა ხნაძა,
შთაბაკვკ იეიფშო იკ ინეყუონ
ამბა მამლხა ილაშთაძა.
უაჰა უსგდჟ უაჰ ღუბომებტ;
ლაშო-ბეემზარ შთებეჟკ ჯა იგომებტ;
არხა, აღიჟ, აბნა თენჩრან,
ათსაა ბეგდ რთეფაქო იციან,
აშიაფეჟაფ გგლან კოჟმთუა,
უსკ ზმანე იხუცუა აძი იეიფშო,
რნე ნეიდკვლა აუასა რეიფშო,
აკაწიარაქუა ნაფშოჟ-ააფშოჟა,
აუასახმა იეიფშო იგგლან,
ამშოჟნ, არხა ბეგდ უა ირბაუნ.

XXVIII.

ბნე შებეონკაბ, ამშო ანშოოურაბ,
კვჯა ხკე აქკუნცია ეიბეიტ,
შარიბან ლჩამგურ ანდჟაბ
ღნეინე იაბლგან იარჰიო ღნატეიტ.
თენჩ ბეგდ, აშია აცკრჰიონ,
გურხააგანე აბეჟ ფშოძა გონ,
ხდაა ხარშოთგანე, გუეიწებგანე,
ბეგდჟ რბეჰიან ირხუცგანე,
იმძერხა იქუჯუან იხააძა,
იბწატიაბ ამით წლა ეინნაყდონ.

ბლდუ ზქედ ახმხმაჰია რციათეიანუ გონ,
 აფშოანხ რესუან იხმშიაშიადა
 რეკუა, რგუ, რმალრა ირთალონ
 რხე რქოჯ იაგუქუან, რეფსე დნარშონ.

XXIX.

შმათგედ დძეშოდა უაყა დტიან,
 რაქეიქუა დრეიგურდონ ზუნდა,
 იქეტი იქთატირა იგულარშოან,
 იაქეა ნრგლეიწონ იგუქდა.
 „ეჰ, დად, აქკუნრა, აქკუნრა,
 იაბაყოუ უჩრა უხუმარრა,
 იაბაყოუ უარა უძჩ ულშოარა,
 ააფსა ზქუმეზ აფსაბარა?
 ზეგდ შოთალაკუხეი, ზეგდ შოთაფხეძხეი,
 უშოთაცეი ას აამთა კმაქოლა,
 ხარა სნეენე გუმბელ თენჩლა...
 სანსა, სდა ხაჰინე იშოთაქუხეი,
 ლასრაკ რელამკუა იხმანთადა,
 ანკადა ეიფშოქმკუა იწარდა.

XXX.

ზეგდ იახეიფშო ისგულაშოიტი,
 ისხთესხმოუ აამთაქუა ზეიფშორაზ,
 უაქეი სანხუცლაკა ურთ ზეგდ ჯასშოიტი
 იქუბაზ ალვა ეიფშო იახმსეციცაზ.
 არაბუ სრეცენ, თენჩ სტიაძომებტი,
 უაზეი ჩონი ჰია სეციადომებტი,
 სშიაქე ოურუხუგედ სეხუდა იხშენ,
 აჰია-ცეშინას სყამა სეყუნენ.
 აბნა თენჩრა, აკკარა დუქუა
 სრეწან სეკუა, სეფუა ენაგდ,

დღეხლომებტ ბზე იამეიგძო ბრაგა,
 აწარ რებჟე, რაშია სირქუა,
 სგუ ყარწონ, სფერუან ესქეგნგა,
 სრებხუცუან უა თენჩლა ზეგა.

XXXI.

ამშოზნ სა სზე იგურთიეგან,
 სერახუ სემა უახა საზცონ,
 აყუარა ფშოძარა სეჭუგულან,
 ქოშმთ ამშეჰია სტიანე სძერვლონ.
 ნაყ ხარა აგუ იაწიარა,
 სგულან სეჭუფშოუან სემაცარა,
 უაქიე-უაქი იბელგა-ლაკაჟა
 საფხა იასუან აციქურთაქუა,
 აფსაა ფერუან, ამშოზნ იხენ,
 სელა თრაა ურთ სერბეფშოზნ,
 ყუაფა-ქოაფა, აბნა რშიერქუა,
 უსგა იუბომებტ უახაფშოუა,
 აქივან თაციენ ფსთჰიაკ ჰია უმბუა.

XXXII.

აშხა, ხჩნებას ანაყუ სეზან,
 სხეზა—სოუპა, სკუახჩა—სგუაბან,
 ამანუ-შახუ წაყა ისეწან,
 ახა ისეჩჰაუან, სშა ლულუან.
 ჩონაკ ეიმსერყდონ ამხა ქოავა,
 კაძღ ნაარა, აფსთა, ჰავა,
 სგუ ჯბარან, სშამხე მუცხუ იწარენ,
 სლაბაშ აფსა ახარს ისეკენ,
 ეჰ, აკაწიარა სანეჭუტიაბ,
 წაყა სერახუ კედნე იჰიუა,
 სარა სხუცუა თენჩ სძერვუა.

აფსთა აშხა რაზმ სანჯფშოუაბ
 ნაზმტი ზრა რვაშო ბეჯმზარ შოჯბე მგო,
 ამრა სჯქუტქა აფშოა სენდო“.

XXXIII.

იზძერკუან იკუშოან იყაბ
 აქკუნცია, აძლაბცია ზეგამ.
 რგუ თფრააუან დტოან შმათ დახმციაეიომ,
 ურთ კოჯრთუამზტ ჯარა აძიგამ.
 იშთახმ ზამცია დციაეიარც დალაგტ,
 დგვლან ნაყ იგანახმ დიასტ —
 „აქკუნრა, მბატო უს ზლოუ აკოუბ,
 უაჲ იფსთაზარაგამ უბრი აუბ,
 აქკუნრა ჰათერ აქუბაროუბ,
 ინჯუგაზაროუბ იცქმანჯ,
 იხმჩაზაროუბ ნაპ ახვანჯ,
 უი აქკუნ იხამჯშოთროუბ
 იხუცროუბ ეილდუ შოჯყამ ჯარგამ,
 ზნჯკ იცარ იშოხნემჰიუა ბზანწგამ.

XXXIV.

ეიჯტი აქკუნრა უსს ირკემზტ,
 იძუან ბაშოაძა აშალა,
 ბეჟეიჰან ზენძა ირბადომზტ,
 უი აამთა ზეგამ რხერგონ ბნალა.
 აზა უაეიჯ უს შთა იყამ,
 აუაა შოჯქუსელა აზნა ილამ,
 ხუტკამ დუგამ რხე შთა იახუოიტ,
 ირუა რდერუეიტ, უსშიკკ რხუცუეიტ.
 იქუფოიტ ზეგამ რხატი დჯრაა ალა,
 რეიჯტირა რშუეიტ, ჯარგამ ხოეიგძარა რუამ,

ფერხავს იყოუ აკ დვრტიაძუამ,
ანაპი რშოუ იქუწა ქაპიალა
იკყმა-შიყმა იფეხხაა ირგოიტ,
უი ათუფან აქუატი დვრთიოიტ!“

XXXV.

უს იშუეიკიაეიოზ ასთან დნეიტ,
შებჟონ ფუთკ დნაციაეიარაზ,
უი აამთანჲ იყაბ ზეგამუ ცეიტ,
უაკ დაანგმგულტ იტიარაზ.
დტოან ასთან, აშშუპია დციაეიონ,
შებჟონენ, ეგამრთგამუ რუფსუ რშონ,
იასონ ივებცია კერ იჩაა ზუმარტ,
იფაუან, ივუან, ეიბარხხონ,
ურთ რციეი-ეი შოუან, რეგუქუა ჯბარან,
უი ამშო უსგამუ იგურლმარან,
დგამლორი ქივანი ზეგამუ რეზუაჩონ,
ირემაძამებტ ხმააი გუთუხუეი,
რგუ აბუპიონ ჩარეი ზუმარეი.

XXXVI.

შმათ, იფიქს, ასთან იდტიალან
იკიაეიუან, აეიაბუქუა რპიონ,
რააიგუა ამხ იყაბ ითაფშოუან,
მშოენწას ბეუბქამუ რგო იციქურფონ.
ასთან ტიემუავუს დრეფხმაძომებტ,
რმაძა რუს იციერწიანოუამებტ,
შმათ იაშეიკაბ შილიმან დიფან,
ტკუნა ყულან, აწარა იმან;
იარპიეიტ რუს ახე აწეხუა;
ჯარა უსკ იშოალაციაეიოზ,
იყალარც ბზია იშოერბოზ,

ია იახეიჰიააუა, დშუახუაფშოუა,
 იგუაფხო, იგუამფხო დირჰარც,
 უი ნახეს ნაპე აღერკერც.

XXXVII.

„ნან, ასთან, ჰაქკუნ უიკვხოუბ,
 უა იუციაადო გყამ უფგამ,
 აბრა ჯარა უსქუაჲ ჰამოუბ,
 მაკმანა იაჰამჰიაცტ აძიგამ,
 ფჰიებბა ბზიაჲ ჯარა დეყოუბ,
 ლეფშორა, ლსახმალა დეიქუშიადოუბ,
 ლეძბახუ დაარა ბზია ირჰიორტ.
 ჰკუნ, ძღაბ ბეგმ ლარა ილჰოფესააუეიტ.
 უი ლძარა ეიქოჰაა იახუაფშოუა
 დეყამ იჯაბემშო აძიგამ,
 ლეფშოდარა იხნახუეიტ ბეგამ,
 აჯარ რყნუ დანენეიააიუა,
 ლედა აძი დყალაპ უბჰიარემ,
 ლნავს ჩოაძი გუაფხართას დუბკარემ.

XXXVIII.

ლან, ლაბ, ნას ლაშცია ახმერთარ,
 ეითაჰიატოქოუბ, ურთ ბეგმ შოთააციოუ,
 უაყა იბლოუ რქეთან აჟილარ
 ბეგამ ირდერუეიტ იბეიფშოროუ.
 რჩოჲ თაკუბ, რკუბდერ ფშოძა კნაჰაუბ,
 რკამბაში რუარდენი ეიწაჰიოუბ,
 მალ იაბრეცჰამ კერ რხაშიალოიტ,
 არახუ რბანუბ, აფსასა რხმლოიტ.
 რმჰარეი რკუასქეი ეიქოჰააფოუბ,
 აჲ უბრეებომ იბაკუნალაკამ,
 ვნებ, ბნაბ ურთ რბჰიან უახმცალაკამ,

რემძვრბა ასარკეიფშო იცქამოუბ,
ბლმცკ უა უსგამ აძიე იმბაცტ,
ხუტი დუი უაჰე იმვრჯაცტ.

XXXIX.

ვილალა ჰა ჰაწკამესგამ ვილდუბ
ურთ აუაა იანაკუნბალაკამ,
ბეგამ რელა ეითაჰიბტიუბ,
ვბაკ უზრეთომ იბაკუნბალაკამ.“
„დად, არი დასნე ბეგამ ლერფშოძეიტ,
გრაკ ჰია რემამშია ილერჩოხუეიტ,
ახა უს აკუმ უაზხუც ცქამა,
ური გულაკეს, ხეს იამოუ ჰარბა.
ლაწან იუმჰიო ბწან იუმჰიომ,
უაჟი იაჰამჰიო ნას იანბაჰიომ,
ჩოაზნ ას ახა ანბაჰამოუ,
ურთქუა აკგამ რაამთა ყალომ,
ნას, დად, უარა უშოფახუაფშოუეი,
იაფსოუმბ, უგუ იაჰიომბეი?“

XI.

ასთან ჰოჰმთ აშშეჰია დხუცუან,
ურთ ანდენძაციაჟიომ დტოანე,
ახა ირჰიომ გულან იმან,
აკ ინარბომეზტ, დტოან დქოაჰანე.
„იაშოოუბ, აქკუნ ფჰიეს დააიგაროუბ,
შიფესე შოთოუ არი ეიბაროუბ,
იქუნაგოუბ აუს ნაპ ზშიერკებ,
იანაამთან გუათან იშთეშიხებ,
ისტახეუბ, ბეილმაცამ უსუბ,
ური ბზანწ მაპ სარა იაციესკოუამ,
ჩოჰწგაკ ათან ხარა სგელუამ,

ბაშხამ, გურღმა ჩხარა კოჯცუბ,
 გუაბერჰაგოუბ, გუშიკვ შთეზგოუბ,
 კაგბა მკეკუა ჟივან ანა ქულაგოუბ.

XLI.

ანა უი აკუმ აუს ზლოუ,
 უს ზლანე იყოუ ჩოაკუბ არა,
 შიარა იშიპიო, შიეზლაციაჟიო,
 იაფსამ ურთქუა აკგაგ რჰიარა.
 აფშორა, ასანმა, ოურა-თბაარა,
 ლეზუდა თეზუნუა ლნეიააირა,
 ლეზცი ხმაფშოთიე კუაზო ილქუფსო,
 ლეჯემშ ჰარკ, ლელა ითეფნო
 იშიეზუომ, იშიბაფსამ შიარა.
 შიე შიეშთალაშთა ლნათა ლოუბ,
 ალამეს ცქეი ადერრა ცქეი როუბ,
 ას ანაკუნა ლფშორა მაცარა
 უი ნეშიუბ, იბაშოროუ ნაპიუბ,
 უი გურკარა-ციგაგოუბ, იბვანუბ.

XLII.

ლეკნე დშოჯყოუ ნაყ ლთააციარა
 ლან, ლაბ რმალ ირემოუ შორაციოუ.
 რჩოე, რკუადერ, ავნე, აგუარა,
 უი ლაშცია არფარცია ბეიფშოროუ,
 ირბეჟიუაბეი შიეკნე ივნალომ,
 რკნე რგუარაგა შიარა იშიერთომ,
 აძლაბ აქკუნ რეკნე ინხოიტ,
 რჩოი რკუადერიგა დარა ირტიხოიტ.
 შიარა იააჟიგაბ, შიეკნე ივნოუ,
 ავნ იაანაგო აფჰა ლოუბ,

ნადიდაგდე აუნრა ლარა დალოუბ,
 უი ლოუბ შია შიბუჰიან იაფსოუ,
 ლთააცია ურთ ააირ იანდააბ იცოიტი,
 ასას დახე იეიფშოუბ აფსშია რჰიოიტი.

XLIII.

ლეჟილა ბბიოუბ უაჰ დაბუჩჩომ,
 უი ჰაწკაღს დეიღაღუბ ხარა,
 ას აჟია აფსანე იბბომ,
 აძი იქოუ ბზანწეკ აჰიარა.
 აჟილა ხეშითუბ, ბაშთა ეაგოუბ,
 უი აუაა ირეჟაწამთოუბ,
 ჟილალა იყამ აუს, უაჰრა,
 იაშთა წაბერგ აგუბღორა,
 აჟილა ბმოუგდე იაფსამ რაციოუბ;
 იძუ იფსუ ბგუ შბე თაციუ,
 დერრა ბმამ ბლა ამსა ხეუ,
 ართ ზეგდე ბაშთა რფსგდე თოუბ,
 რუძბახუ ბზია უაჰე იჰიომ,
 იმცხუბ, დუნეიკო იყოუ რბომ.

XLIV.

ჰარა იანდა აჟილა ჰაშთამ,
 უი ნაყ იძიტი, იფსიტი ბუნდა,
 უი უაჰა გუაბლეს იჰამამ,
 იწოუბ ადგაღელ აგუანდა.
 აჟილა თეძშიეი ახადი ჰიატიემ,
 უი აგურჰა შთა ხეს ირკემ,
 ითახეზარ აჟივან დალწებ,
 ითახეზარ აბნა დღლწებ,
 ბეგდე აყოუბ, აჟილა უსძამ,

უაჲ იფშორა ისანმა იმოუბ,
 კნაპკ იმოუბ, კშაპკ იწოუბ,
 უაჲ დებლაეიფშოჲმ ჯყაძამ,
 დციაეიორტ, დუაჲუბ, აჲია იჭიორტ,
 არნაეი, დიეი რქოჲ დჯყოუბ, კრიუეიტ.

XLV.

ნას იარბან იარგა აჲილარ დრეიუოუბ,
 აბინ იმოუბ თენი ანხარა,
 იარა იგუაფნაზ ჟილას იმოუბ,
 უი აბჲ ითახემ ხარა ცარა.
 ჰა დაჰთახეუბ უაჲ კრებდერუა,
 გუჲ ფსჲკ ალა ენაგა აუს ზუა,
 ბშამხჲ წარუ, ბგუ მხჲ ჯბაროუ,
 ჯოჯრწას ამცა ზელყმა იცო.
 უს იაცეიმშიო, უს ეიკვბჲიო,
 ააშარა ზლამ, ააფსარა ბქემ,
 ალამჲს ბმოუ, აციგდარა ზლამ,
 თენი იმტიო, გულუღუალა იქუფო;
 იაჰთახემ ჰა აჲილა, აფსათა,
 ჰარა იჰაუროუბ ახათა!

XLVI.

დარა ბზია ეიბაბაროუბ,
 ბზატი გუაფნარალა იააიბაგო,
 უს ანაკუმხა იაყუწროუბ,
 ეიბამგაროუბ ურთ ეიბაჲო.
 უს ჟიბა-ჯარა იყალახეიტ,
 ძიერკჲ გურკალა იარტიახეიტ,
 აძი დერგუბზლოუა, ჩოაძი დჲაუა,
 ჰკუნ იციემლ, აფჰიბბა ილემჲა,

ას აუსურა ბავ ალამ,
ბზიბარა ფხმა იგლოვებ,
ზეგამ ირხაკვებ რმა იალოვებ,
დებწოვებ, დბაწოვებ უი აძი იბმამ,
იყამ ეიჰაუ მუჩხარა ზმოუ,
უს მარიალა ზიააირა ხმანთოვუ“.

XLVII.

ასთან იიჰიაბ აკგამ ლგუამფხუეიტ
ჰარინან, იხუცუა იტიაბ,
ცეგმაწოაქუ იჰიაბშია ილფხმაძეიტ,
ლგუ იალსიტ იყნეტე ილაჰაბ.
„ასწიყმა სგულუუამუბეტ, ნან, ასთან,
იუგუამფხუეიტ, იუხმბეი, იბბან,
რეცეგმა რეზბია ძიერ იჰიამა,
უს მა უარა იუგუაფხამა.
ლხათა დებზიოვებ, დჰნაალო დეყოვებ,
დუწოფარგუეი ჰია აძიგამ იჰიომ,
გულა-ზლა უავუ ჰირჯომ,
იიაწოვებ იაწაწეცუა რაცოვებ,
ურთ, დამფერხაგამ ჰია აძიგამ
იჰიაბარ, იყალოიტ უებგამ“.

XLVIII.

„იწოფა, უი სარა ისციემღემ,
უი საქოენ ფასაგამ აჰიარა,
სა ისჰიო ახმხოუ უანამ აკუმ,
სა ისჰიო ჩოა უსუბ არა.
უი სა სელა სეფსე ეიფწო იბზოიტ,
სგუ სხე მუცხუ იყანაწოიტ.
საშა, სთენხა ფჰიეს დააიგობარ,

უი აჩა-ხუმარ სალაფშოუბარ,
 სარა სბეციშო იჩოეიმხარ ჰია აუბ,
 იშიბეციამხარც, გურუას იშიმოურც,
 გულა-ბლა უავუ იმაჰარც,
 აეილა, ბაშოა მალ ბთანემ აუბ,
 სბეციეიო აბასყაკ სტიანე,
 ურთ ციგმახარ შიბტიომ შიფესე შანე.

XLIX.

შიართ ბზია იეიბაბ ანაკუხა
 ბეიფშო ყამლაც, იყაშიწა, შიემტიან,
 ამალა იანგუაფხარამხა
 იაფსამ, შიგუ იბალსუეი, იბბან?"
 უი აშთანხ ბარა იმგაკუა,
 უაჰა მცხუე რახმ იმჰიაკუა,
 ასთან დგელან ივნჯყა დციეიტ,
 დარგმ ხენჰიენ იხუცუა იტიეიტ.
 შმათ აუსურა იხაშოთენ,
 დხუცუა თენჩ აშშჰია დტიან,
 ასთან იაეია გულა იძბაუან,
 ითთენეიგა აღვა ნახლწენ,
 აღბა ტრუბა ეიფშო ივეიუან ხანმ,
 აფშოა იყდონ ანახმ არახმ.

L.

„უიქუგულ ნას აბრიგმ დიაშოუბ ჰია,
 დალამ ჰაციგმა, ჰბზია აკგმ,
 იაგმაჰჰიაბეი უსე ჰაქოუბ ჰია,
 ჰაიდტიალა არაყა ბეგმ.
 იბბან, იარბან იბითახემ,
 იასონ დბზეკაბ დბაქუშოაჰათემ,

იციაგობი, ხაას იმოუმა,
იცი ქვაპიოუმა, იყო აგუაძა,
ახა, მამ ციგდაშუაქუ იპიორი, —
იპიორი ჰარა ჰუნაკუამ აკგდ:
იყაპწორი ჰა ჰუსქუა უეიზგდ,
უი დბაშთობი ამშო იგორი,
დაინუ დლატიან, დციაქიან დცეირი,
ზეგდ იღერუაზშია ნაპირბეირი!"

L I.

შარიზან დახტიაბ ილგუამფხეირი
ჰარიზან ილპიაბ, დგბზაღდგზ,
ახა იამაკნუ ეგდლემპიეირი,
ლგუ ააზგარგზ, იხუნზერპირგზ.
„იბზან, სან, არი ზებპიოზიეი,
ბგუ რშო მცხუ ბებციაქიოზიეი,
უი დტიემემ ჰაშა ეიპაბ იოუპ,
იიპიაბ მცემ ჰაითახუპ აზოუპ,
ციგდაშუაქუ ჰციემლრაზე ეგიმპიეირი,
მცემპია უი ითახუპ იარა,
ახა ბანაყუმწდა ბარა,
იმძაკუა იგუითაბ იპიეირი.
აქილა ბაშა, ამალ რთემშია —
უი აუპ დგბზერბაბ დტიემუაჯშია“.

L II.

„მამ, ასთან ციგდა-მცციგდა ჰაიმპიეირი,
აიაშა აზიპიაბ რაცოუპ,
ფერხაგა რუამ ჰა ჰბე, იცეირი,
ითახემ, შთა შიყუწ იაზხოუპ“.
შმათ დახტიაბ აბრი ეიფშო ნეიპიეირი,
უს ეგდემწირი ამრაგდ თაშიეირი.

იეიბახუ იმახუარ ინკელშნე
ითთენეეიგა ამცა ინელშნე,
არახუ-აშიახუ რბე რგუაში დენთენე.
უსყან აწარ რბეე თენჩახუან,
რთეფქუა რფეშააუან, იფეძარელოუან,
დუნეი ალაშაარა ახეწე
აფსთაბარა აჩოეიქუნაკუან,
არბა-დიე იქუნუან, ითაციუან.

ახვადი ახვ.

I.

ამრა ბზია იხალახმან,
ძკურ დააიტ ავხე იჩაკენწო,
უააიშ იპიან იასონ დნასკეიფხმან
დიგთეიტ ხარა აძიგძე იმბო.
კზრ უა დიაჩეიტ, კზრ უა დიახუმარტ,
იყაზშალა მკცხუ დილაწიტ,
ნას დნარტიან დალაგტ აპიარა,
დბეშთაბ, დეზბააიბ რევენე იარა.
„უარა აკკუნ ბზია ბბერპიო,
ბეიფშო დმარიამ ჰია ირფხმაძო უოუბ,
უეილა ბაწიუბ, ახა უცქლოუბ,
შთა აუბ უარა იანუხაალო
ჯარა იუნაალო აძი დააუგარტ,
თენჩ აშმეჰია უვენე უნხარტ.

II.

უთააცია სნაპე იანჯრწეიტ,
დჯყოუბ აძიე აბრა ააიგუა,
იანსარჰია დაარა სეიგურღეიტ,
ბდა დმაქუ აძი ლოუბ უახმღეფშოუა.
აფშორა სახმა ლა ილუგემ,
ახპიაა, აწპიაა ჰია ეგდღლხემ,
იანხალა უახმღეფშოუა დცქლოუბ,
აცია ხაა ლხოუბ, მკცხუ დეფშოძოუბ,
ულაფშო ხარა იუბღლხგომ,
ლგ-ღგბზა ჰია აკე უბაშოამ.

ღვუკრა მაცარა უაშთეშხამ,
 ლეიფშო ზეიფშოუ ააიგუა ულნიომ,
 აიაშხა სჰიაპ, დსემბატ სარა
 უი ილედესკელო აძი ჯარა.

III.

ლთააცია რეიფშო ათააცია ბზია
 ჯარგამ სრულამფშოჯტ სარა,
 იახეი უახეი რეკეუნ გუდია
 დრეკინე დდიქუუბ ნეყუარა.
 ჯარა აკე იზლაუგუამფხო,
 ხუკგამ დუგამ უზლარხეჩხო,
 იყამ უა, ისემბეიტ რეკნე
 უი ეიფშო ჟია უზჰიომ აძი იყნე.
 იუგუათხოზარ სალაციაეიოიტ,
 ეგმანსურწუამ უსგამ სარა,
 იახმა უაწიეჰია იზგომ ხარა,
 აკ სოუჰიარ იახმანატე სდიქულოიტ,
 სციოიტ ნაყ რეშოყა, აკე სეფშოდომ,
 სენი სუსი ხდაას ჰია ისკდომ“.

IV.

„იაშოლუბ ძეკურ სარა დსემბატ
 ლარა უი დზეიფშოროუ ჰია აკგამ,
 ანა იუჰიოიტ, აკე დეიფშოხაშოტ,
 უგურა ბგოიტ სარა უეიბგამ,
 ანა მავ, ისთახემ სარა
 უი ეიფშო უს ეხმა ანეყუტარა,
 ისთახეუბ მაკმანა სეფშოჯტ,
 სნეყუარტ, აკ ზბარტ, აკ საჰარტ.
 სეიფშო ძიეკე რეკე აჯა უბახეიტ,
 ანა ისთახემ ჯა ურბარა,

უკნე კაეუა, უუს ნეჟ ხარა,
 უი ადგამე კერ უაათსახეიტ,
 უი სხაშოთნე ანე შიგამე საჭუამ,
 სგუ იაწოუბ, სშა იალოუბ იფსუამ.

V.

უი აყარა უასჰიომ სათოუმწან,
 საყუწუეიტ შთა აბრა სარა,
 უარგამე უაჰა აკგამე სოუმჰიან,
 უი იაწებუოუ ეხმა არა“.
 „ას სგულუუამბტ, იასონ, იუხამეი,
 ართ რეიფშოქუა უხე ზრელუხნეი,
 ლარა იანმაბე შივკე დრეფსოუბ,
 აბზია, ასირი ბზერჰიო ლოუპ!
 დუციემელხარტი ვბა ლემოუმა,
 მა ძიერ ციგმა იჰიამა ჯარა,
 უა უგუ ლუხშეარტი ეიფშო ლარა,
 უთააცია რგუ ნურხომა,
 ურთ გურდმოიტ უი აუს აბე,
 იააგლონ იყამ აკ აბე“.

VI.

„აუაა ბეგამე ირთახუ ეიფშოემ,
 ძეკურ, უი უდერუეიტ უარა,
 სა ისთახემ საქუშოაჰათემ,
 იანმა უი აფჰიებბა ლგარა.
 დოუს იგუაფხო იჩესუ აუპ,
 აძიე დხააუბ, აძიე დამოლუბ,
 სუჰიოიტ უსყუაწერც უი აბე,
 ბაშოა აჯა უმბარამბე.
 აკნე კრერჰიამბარგამ იაყუწააიტ,
 სა იშოესთახემ ჰია უბრა

ურდღობალ, იდღრგა აგურა,
 უააფსოიკ, აბა რგუ აბთენჩხააიკ
 უი აუს ატი არი ნახეს,
 უაპა ირემკერტი ჰიატი-უტიღს“.

VII.

„ბზიოუპ, იშოუმუმ ნაყ ეითასჰიაპ,
 ინასგვდაპ უთააცია რყნე,
 ცქმა სრგზწააპ ურთ, ირჰიო საჰაპ,
 რგშოყა უაბჲ სნეიუეიკ ავნე“.
 იშოიჰიაბ ეიფშო ავნეყა დნეიკ,
 იიჰიაბ შოიუმუმ მძაკუა იჰიეიკ,
 უა იტიან ითააცია ზეგმე,
 ათაკ იიჰიო იაბფშოზნ უეიზგმე.
 აბა არი თაკს ირაჰაბ
 მკცხუ ირციემკლხეიკ დარა,
 იაბფშოზმზტ ას ჟია აჰარა,
 ზეგმ რეიჰა ჰარინან დახმტიაბ,
 დაარა ზდაა დუს უი იყალწეიკ,
 ციგმაყ იანიან იეიფშო ამცა ლნარკძეიკ.

VIII.

„ნან, ჰარა უი ჰაიზხუცუამ,
 ჰარა იაჰჰიაბ დაზააიროუმ,
 აციგმა მკციგმა იდაჰკლუამ,
 შთა დეფშოქამ, არი იდღრროუმ.
 ჰა ჰჰიატიღ დახეფან დაბაცო,
 მამზარგმე ას იგუ იშოფათო,
 დაზააიროუმ იაჰჰიაბ, იაჰგუაფნაბ,
 ჰა იბზიოპ ჰია ჰაზლაგაბ.
 ჰა იაადღრუეიკ იციგმოუ, იბზიოუ,
 ჰხუქემ, იანეი იაცი ჰამიიკ,

ჭაშთლოუბ, ახა ბუნდაკ ჰმაფიიტ,
 ჰაშთოუბ აბზია ლააგარა,
 ეილბზრგაშთა ათააციარა.

IX.

ბაკუბეი, იხმბეი, იაპაბეი,
 იან დიბემდერუა, იაბ დიმბო,
 ბზე ბტიემ იეიფშო, იწალაბეი
 ითააცია რჰიატი აგურა იმგო.
 ას აკუბარ, ჰჰიატიე ხოეიმწობარ,
 ანჯს, აბჯს ჰა ჰაიმწობარ,
 ჰა ჰაქკუნ იოუბ ჰია დაჰთახემ,
 უი ანავსგამ არა ნბარტიემ.
 აბას ცქმა უიაციაჟია ნან,
 ბუნდა დემჟაშაბარ დაბააკი,
 ავნჯ, აბნა იგუ დთახუცუ,
 უარა იუითარემ გუბლან,
 იაგმა იოუჰიარგამ აკაბე,
 დუციფხაშოიტი ენაგამ ბეგამ რბე.“

X.

„დად აბრი აჟიაქუა ილჰიან
 უაჰა დუკ ეგმაცსწომ სარა,
 იჰია იიჰიან ჰა იშთაჰგუამფხანბ,
 უი ჰგუ იშთალსებ ციგმა ჰარა“.
 აჟიაქუა ირჰიან იგუ იათეიკეიტი,
 იარა იხალაგამ აკერ დხუციტი,
 აბრი აშთახმ დგულან დციეტი,
 იასონ დახმჯყაბ იშთყა დნეიტი.
 იასონ დტიან, აშშჰია დხუცუან,
 დგუაან დჟყან იგუ ეილაშოინ,
 დმუცია ფხემ იგუბლუ დიბონ,

ახა უი დაბაყაბ, დბარან,
 დიბზროდაბ ააიგუა იარა,
 ბემვა დეყან აჩაჯარა.

XI.

„იუჰიაბ რასჰეიცი უანი უაბი,
 ახა დაარა რგუ ნნარხეიცი,
 იკანაჰეიცი რგუი რშამხეი,
 მცხუ იარხეიცი იშხანხეიცი.
 ას უჰიაბ ჰია იგულუამებტი,
 ბბანწყკ არი ეიფშხ იაბფშხემებტი,
 ანი აბი რტიე უდჯრუეიცი,
 ანშხაარა რბე რგუ ბელუეიცი.
 დარხაძიებარ დბაკუნალაკა,
 ახა სციეიეთეი უი უაბხუცხეიცი,
 უსგამ შთა აკე უაბკლსხეიცი,
 მამ აციუკრემ იუასჰიალაკა,
 უანი უაბი ურბხუცეშხტი,
 სარგამ მაქკ ჰათჯრლა სუბაშხტი.

XII.

ათეცჰა დებზიოუბ, ლხეიფშხ დეყამ,
 ჰარა დაადჯრუეიცი, დააბახეიცი,
 დლაშიემ, დდაგუამ დცკრკმნე დგელამ,
 დსირუბ, ჰაჰიანუქუა ლაჰახეიცი.
 ჰატკუნ იაკუბარ იაჰჰიო ხაიწააიცი,
 ჰარა დებზაჰკუა დაბააიააიცი,
 ჰაჰია ფიმჩხროუბ, ჰაიმჯრფხაშაროუბ,
 ანჯს აბჯს ჰაიშოზარ დჰახხუცროუბ,
 მამ ანაკუბა ავნრა დალამ,
 ჰატკუნ, ჯემ ჰია ეგიაჰაშხამ,
 ჰალა ეინაჩიო იბაშხამ,

უი იზენ ჰგუ ბელუა ჰყალუამ,
 უი ინარკნუ ჰაიციტიემუაახაშოტ.
 ინაფშოუა აჟილარ სირშია ირბაშოტ.“

XIII.

„იამუიტი, ნას შთა იშთაბურო,
 უი ეიფშო ისგუამფხო კრუზბანეიტი.
 უაჰა სხუ აბასურხარი,
 ცართა სუამ სურყათიანეიტი.
 იაშთან უი აუს სთახუმუტი,
 ბბანწ აბაირა სგუ ითამუტი,
 ანა სანი საბი სულწგუშობარ,
 უარგდუ უგუ არხაშიაშობარ,
 ისგუაფხა, ისგუამფხა ააი სპოიტი,
 ანახა, არახა, სნაჰიუ-ააჰიუამ,
 იროუნუ აჟია უასჰიუამ,
 შია იანდუმიჰიო შიააიგუა სგულოიტი,
 იშოქშიჰაბ იყაშიწა შიარა,
 შინაპე სანუპ ეგდსჰიომ სარა“.

XIV.

ძკურ მუცხუ დგურლეიტი დახატიაბ,
 დერკაგა იმეირჩხუეიტი ზენდა,
 ანა იასონ ცემელს იშოჩიამ,
 მკაშო დეყან, იძღუ ყაფშია.
 ფსრაკ ეიფშო იიბოზ დალარგალტი,
 იხ-იგუ უი თარგალოეიტი,
 ამყუბა აძე იდგოეიტი,
 იხაარა, იბზიარა რხუაჩოიტი,
 ხერხართა იმამ ჩოაჯარა,
 აციყმა იბერჰაიტი, დერკეიტი დშაჰა,
 დიეიფშოურტიიტი ეგდუზუმიჰიო აჰთაჰა.

ადი იმშალა ადი დეიწახაუამ,
 უი აყნუ ჰათურლა ეილგოიტ,
 დოუს ილშთარა ზეიფშთროუ რბოიტ.

XIX.

უი ნახეს უა იგურდმარან,
 აუა, ათენბა რჩოეიზგან იტიან,
 აჩამგურ აჰიონ, კუაშთარან,
 აშტიო ირხთიაზ აშთთა ითან.
 ართარ ზეგდუ ნეიუან, ამაწ რუან,
 შმათ იჩარა დერხთიაუან,
 ბხუ ეიგდომ ჰია ადი დუბომეზტ,
 თენჩ ბაშთა ადი უსგდუ დტიომეზტ.
 ადიო აძლაგარახუ დეყან,
 ადიო აქეთა დრუღან იჰიონ,
 შოუკ ასნუ აშათა ყარწონ,
 აჰისაქუეი აძლაბციეი ეიზან, —
 შოუკ ტიანუ აშთულა რხუუან,
 აშთთა დრუცქდონ, ავნუ რუფსსონ.

XX.

შმათ იბწააუან ინეიააიუაბ,
 დეიწამხარც ჯარა აკაბუ,
 აშტიქუა, არუეიტო აკ იმამ იგნაბ,
 ზეგდუ რბუ დეიქუდერშთარაბუ.
 „იუგხო აბუ უფნამშან,
 სტიემუავემ, სა სყნუ იუმძან,
 იჰია უბერგუაყუთა აბერეიო,
 სა სეიგდომ ისშოუგდუ სკუმეიო,
 სუვნუ აშთახა ახოუწარგდუ
 სეიგურდმოიტ, იყალომ აკ სჰიარც,
 უი სეიგძანუ მამ ჰია სტიარც,

ამჟო იალხუ ზეიფშორაზაალაკგამ
 სნაპე იყანაწორი სარა,
 ურთ უსემ, უფხამშააირ უარა“.

XXI.

„მაპ შაჰან, ეგამ სარგუაყუთამ,
 ართ ზეგამ შიემჩალა სეიქეშიოუბ,
 იზაკუნხალაკამ სბეციშიო ეგამყამ,
 სრეციტი ეყოუბ, სეშტიე სეზქეაჰიოუბ.
 აჯქურეი აკუნ ისეგემ,
 სზერგუაყუთამ, ჯარგამ ისმოუბ,
 აზა იხხამ ზგააირ უბრიგამ სოუტ,
 ფუთ შიეკ უასმან იცა ითიხტ,
 ხარა სიმეშთირ, სეგუ ირდეირ.
 ართ ზეგამ ისაფხანაგამლოუ,
 საშცია, სეგულაცია სეზლატიოუ,
 შიარა სშიექეგულნე სალაგაეირ,
 იანმატიი სა სჩარა აურა,
 შიართ შიენე ისეგხომ აკ სარა.“

XXII.

იასონ, აბარ შთა მჩებეჯე წუეირ,
 დემარაჰიუეირ, დააიუამ კუნგამ,
 დციეზწუამ, ბნაუავწას იჩოიძორი,
 დელოუბ ნაყ აბნა ესქამგამ,
 ათეფჰა ბბია იიბობ დციეძტ,
 უი ლხაბარ ჰია აკ იმბაცტ,
 დანიმბა ყალომებტ იარა,
 აზა უი დიყუნაგაეირ ხარა,
 იარა უსგამ იგუ დთოუბ,
 უი დიხაშთინე იყალაძომ,
 დეზლამ ბაშთა წხეკ ჰია ცაძომ,

დღრკვაგა ლეზბიაბარა დალოუბ,
 დიბომ, ანა დეფხორიტ, დკაქქორიტ,
 იანაგა იაფხმა დგელან იბორიტ.

XXIII.

უს რემშოქუა ირფხმაძომ ნწიეიტ,
 უაწი აკუხტ რჩარა აქოჰიარა,
 თაცააგაცია რჩაფიღრგალაფეიტ,
 ეიქუშია აკ რეგემკუა ჯარა,
 ხარ ზმამ ურთ რაფხმა იგელოუბ,
 არფარ რაციოუბ აძლაბცია ჯყოუბ,
 რეჭაბტი-რეჟიტი იასნე იღრზიეიტ,
 ვი უატკაფეი რეიიტ, რქმაჭქუა ყარწეიტ,
 ირჟეილტ ავნე ამრა ანთაშომბ,
 აძი ანანმა დეკუან, აძი დეჰიჰიონ,
 შოუკე რებეჟ როუნე აშია რჰიონ,
 არ ირეიფშხნე რჩაფეიბარკ იახმცომ,
 რგუ დუნ მეცხუ დარა,
 ხდააკ ჰია იძამეზტ აძი ჯარა!

XXIV.

იანმეიუაზ უსგაჟ ჩარან,
 ირეგხომეზტ ბაკუხალაკა აკგაჟ,
 უი აფშიმა ივნე გურლმარან,
 ეიზონ აძი დაგემკუა უეიზგაჟ,
 იშოონე აჩარა იანჯეიტ,
 ვი უატკაფეი რცია აზნა რეიიტ,
 ათაცა „ხუტ“ უსგაჟ დეხრიან,
 ლკეზცია ზეგაჟ ეიბჟთა იტიან;
 დუკ მერწეკუა უა იწესიტ,
 ანა დწიეუეიტ, ლელაღრძ ცოიტ,
 ლან დღეკუშოორიტ „ილხამშოა“ ლგორიტ.

დრძეიერწი, ლემათია-ლკეთია შთერხეიტ,
ამვა იქულთეიტ აშია ჰიო,
ეიფნაყუყუა აჩოცია რეშთებე გო.

XXV.

აჩარა ხოიან შმათ ივნე,
ათაცა ლააგარა იაბფშოუან,
აჰისა ახაცია რჩოეიბარკენ,
გუფ-გუფლა ბეგა უა ეიბაუან.
უს აჩოცია აგუაში ითალოეიტ,
დარა ხესრა ლულუა ყალოეიტ,
უსყან იგურდმარან, ხუმარრან,
ბეგა რბენ მწიფეივადა იფეროუან.
აძი ნაყ დეკუან, ჩოაძი არახმ,
აძიუ დეშოიაშოაბ აკენ დეკნალტ,
აჩოაძი ჩოლა დასენ დეხუმარტ,
ქილარ რელა ითიენ აბარწახმ,
ბეგა გელან უახმ ინაფშოუან,
ეიბარგურდმონ, რგუ აბჰაუან.

XXVI.

დრძეიერხეიტ ათაცა იაარგაბ,
ილოფლან ამძერბა აყენ,
აჰისა, ახაცია ილოკუშოაბ
დედერბომებტ, უახმ უნაფშონე.
ლანხუა ხენტიე-ფშენტიე დლოკუშოეიტ,
ნამ ერგდელა დგუდელკლოეიტ,
აფარა კოკრამ ირხოიანე ილოკბ,
უი, ლთაცა ლააირა იაბერფშოებ,
ლხე იქულფესეიტ იარა უა.

უა ეიქუფონ, აფარა რეყუშიონ,
 აძიე იხონ, აჩუაძი დღერჰიაზონ,
 ნას დევნარგალტ ილღმდატიუა,
 ათაცა ავნე აშია ჰიო,
 ნაყგდჟ-ააყგდჟ რყამა ეინყდო.

XXVII.

აშაფა დუ ხებ იგვლაზ,
 იახატიეიტ აჟილარ ეიქუაფუშოუა,
 ირხაგვლან ამაწ რზზუაზ,
 ხუჭი დუი ეიკუშოუა.
 აჩარა ბაშოა უაჟ იიბაც ჩარან,
 ნაპ-ეინყდარან, აშია ჰიარან,
 ავკ ზეძებ პერპელხა იტიან,
 აჟია ეიმარკოუან, რგუ ამცა თან,
 შოუკ ექუნ იასნე იკუაშოუა,
 ირუა რზმდღერუა, ეილაგო,
 რშაპე ახადღერგლო რემბო,
 შოუკე ხუმაროუან რჩოქუა ირესუა,
 აშოთა აცია ახერბტ, ირციალუეიტ,
 აგუაში ქოჯრხეიტ, აანდა რეცყეიტ.

XXVIII.

ავნ-ხებრა წეჩეიეიტ ხესრჯლა,
 ქუაჟ ჰია აკ ნნამკელო ჯარა,
 აბერკამელ ქოჯრეიეიტ ჩოჰჰიწიელა,
 იაგუდლოაუა ანა, არა.
 აჩოქუა ზეგდ ამრა იციგვლან,
 აფხძე რელწუან, ილმაბკოუან,
 იგუამწუან, რეგუქუა კვდშიონ,
 ეგდრემჰაცებტ, ამლა იაგონ,

უაქიჲ-უაქუი რუშთუბუ ციგმახონ,
 ზეგამ ერიგუდლაუან, ეიცჳაუან,
 ანა იზბოდამ იგუაყუან;
 ურთ ზეტქუაბ უი აჩარა რჳონ,
 ირუა-ირჳიაუა აკ რბომებტ,
 ჩოღ რემასგამ რგუ ვომებტ.

XXIX.

ვილაგამეჟუან ზემენჯარა,
 აქილარ ტომებტ, რუბეჟ რაცთან,
 უზრელსუამებტ ლა მაცარა,
 ეიმარკუან კუაც-ბავუ ირხან.
 ამღაბცია ვნე იამკუა იყან,
 უსდა ეიბარგურდმო იტთან,
 ეიმდო აჩამგურ აღდრჳიონ,
 აშია, ახამდერტირა, ალერს რჳიონ.
 ჩოა უადაკახამ ათაცა დგვლან,
 დეხაშა-ფხაწო, დშიაუა,
 დტიარ, დციაჟიარ ყამლაუა,
 კასე ლქთარშიენ, ვეზა დღემან,
 უი დვლხელაფშოუან ზეგამ რბე,
 აკ ილთახეუ ლლერჳარამე.

XXX.

უაყა ეილარ ნეუეიტ, დერბოიტ,
 ანარში რთიუეიტ იბელშოაუა,
 იანნეიუა ართარცია ხესუეიტ,
 აჯუნ ხებრა, ათუან წეიაუა.
 ამაჳი აგულარა დეყოუბ,
 ზნე უა დექუიოუბ, ზნე უა დტიოუბ,
 აჩარახამ დნეინე იბალშოამ,
 დეფხაშოიტ, ილა იბციერგომ.

მიტოვებ ბუბ იეიფშო დწიანხუბ,
 დნაფშოხე იბოიტი უახე იყარწო,
 იაპაუეიტი აბეჟ ინემწიადო.—
 ფჰიფსს იააიგაბ ლბარა ითახუბ,
 იბდერამ დბაკუუ ლარა,
 ზნადა იმბატო ლციბარა ჯარა.

XXXI.

ახულარახე ეიხეიტი, ამრა თაშეიტი,
 ეილგოიტი შთა აჩარა იბბატობ,
 ამაყარაცია ბეგე გლოეიტი,
 დერბეიტი უა ათაცა იაარგაბ.
 ახა უს იშთაბ იბცომა.
 ნაპედა რეჰნეჟა ირშთუამა,
 ვაფხმა აშთთაქო ასტოლ დერხეიტი.
 ეითა ჩარა უა იყალეიტი.
 უაყაგდე ვეი უატკეი კრერეიტი,
 აწეხუტეიანე აფსშია რარჰეიტი,
 ასასცია რეჰუნაგა რერთეიტი,
 დუკ მერწეჟა დარგდე ექუწიტი.
 იცეიტი რხდეშთრახე რხე რტიემეჟა,
 ავე იაშნე იახდეო რემბუა.

XXXII.

აქილარ ექუწიტი, აჩარა ეილგეიტი,
 აუნე; აშთა ბეგდედე თაციტი,
 შმათ ინხარა ქმაფთაკ ეიფშოხეიტი,
 აჩარა იიუბ დეცინარჰიტი.
 ახა მაკმა უსს იმამ,
 ურთქუა რახე ავე დაბხუცუამ,
 ითაცა ხუქე დლეიგურდოიტი.

იხე იფსე უი ილხთნიწოიტ.
 ჰარიხან დღეკუშოიტი, დღეხატიუეიტი,
 ლემშ-ლენ აუნე დეკნოუბ,
 დეშითე კაკაკუბ, მრამია დლაშოლუბ,
 რნაპე დეჭუგელა დნეურგოიტი.
 აკ ლეგრეუამ უსგდე ლარა,
 იბცინემზონ დროუტი რეკნე დარა.

აფშბატიი ახვ.

I.

მზეკვ კემზეკვა წიტი, ვიშცვლტი
 ათაცვი ავნი ათააცივი,
 ზეგამ რბე უი ლხე დოურჯეტი,
 ილთეიგურდომი ანხუვი ბხუვი.
 აბა იბესაბი, იბაშთან,
 აფსშია ირპიომ აფშა იართუან,
 ათაცა დრეკუმშიტი აძიგამ,
 ლაწეხუალა დერბეფშოუან ზეგამ,
 დციაქიომბარ ილპიომ ზეგამ აღმრან,
 ბბანწე დეჩრომებტი აკაბე,
 ენაგამ დგუაა დეყან ზეგამ რბე,
 ჩხენლა დტიან, უახელა დეციან,
 იშთარ იხულონ, ხულარ იშოონ,
 უს ლუამებტი, აამთა ზეგამ ცონ.

II.

ლფშორა, ლსახმა იბეიგურდომი,
 უი გურწყულდან, უი ზეგამ თაციენ,
 ჯარა უსკაბ იბლარეხუმ,
 უსგამ აკ ყამლოვიტი ილაშიენ.
 აშით ბბია აფშა იქონარშიაბ,
 ზეჭკვ, ზხაარა ზეგამ კაფსაბ,
 უი ეიფშახა ლეხამ-ლფშოთა ცვიტი,
 ლაჭათერქუა ზეგამ კაფსაძევიტი,
 იპარუდაბტი ლფშორეი ლსახეი,
 იყამ ლეხაა, ლფშოთა აკგამ,

ურთ რბეჰიან დღეზმაფშოუამ აძიგდჲ,
იკანძვიტ ილხაბ ლეი, ლციეი.
იააფშოიტ იშობაშობა ერახნაკ,
უაარას იშოლგმაბ ალუშიაკ.

III.

ლხაწა იკოჲ ლაქია ხაამებტ,
დიხუაჩიომებტ უი ბბანწგდჲ,
იგუ იახუობ აკ ყალწომებტ,
იციემლებ დერკოჲნ ესქდჲნგდჲ.
იგუ იალან უს დახმეყაბ,
უსდა ბაშოა ავნე დახმეციაბ,
აძიგდჲ იკოჲ დახმეხაამებ,
იარა იყნე დახმაფსეშობებ.
ახა იშოფეიურებ, დნეიუან უს,
ზნე დღეაბუმაჩუან, ზნე დღეზუაჩიონ,
ხაალა დციათეონ, ლგუ ყაიწონ,
ენაგდ უი დიმაძან ხეს,
ფეთრაკ უს ჰაბნეირ ჰია დაკოჲნ,
ინაფშოუამ რციფხაშარაბენ.

IV.

ახა უი იბუაბ უსემნოეიტ,
დეიციამხარ დეიდემნოეიტ ლარა,
ეს შობარ ციაქიარას იყალწეიტ,
რკვნე იაფერწნე ხაბ-ცარა.
„იგმა იზძარგდჲ შთა ისეზძომ,
უი მჰიაკუა თენი არა სეზტიომ,
ჰარკოჲწჲ ათააცა, ჰცაპ ხაბჲ,
უი ეიდჲუბ ენაგდ ჰარა ჰბჲ.
იგმა უურგდჲ იზენძოდა,
თააცა გუართაკ ზეგდ ეილატიოჲუბ,

ასას დააიუეიტ, ათენბა დტოოუბ,
 უჯა ჰათერლა იზბოდა,
 ხუუკკა იეიფშო უყოუბ ესქაენგამ,
 ხთესს იუმოუბ უარა ზეგამ.

V.

უანი უაბი აკერ რელშოოიტ,
 რხე ნეყურგოიტ მაკაა დარა,
 ირუა, ირჰიო რხალა ირდერუეიტ,
 ინხალააიტ აშშჰია არა.
 ხაბე ჰეარ ნაყ, ჰთენჩნე ჰანხაპ,
 ავნე აგუარა ჰა იაჰტხაპ,
 ბეცაკ ხეუწიარ უარა იუტოუბ,
 წივანკ ფუყარგამ უვნე იარსუბ.
 ამალ უაზრეცჰახარემ უა,
 სთააცია რმალ დუ ავნე იშთოუბ,
 უი ჰა ჰაიფშო ძიერკვ ირეზხოუა,
 საშცია ჰაცხერააპ ეიკუშოაუა,
 აკ ჰაგხარემ იბაკუნალაკამ,
 დშეცლაშტ იჰავსუა დბეიფშოხალაკამ.

VI.

იასონ უი აჟია კერ დარხუციტ,
 იგუ იალსიტ მეცხუდა,
 ილა ეიწეზ დნალეზუაფშოიტ,
 ამცა იცრალაოეიტ დეყაფშმა.
 „იბბან, იბეზმბეი, ბზერგუაყბეი,
 ბგუ იაგუამფხარემ იბბაზეი?
 ავნე სთააცია ბგუ ნდერხამა,
 იაკუმებ აჟია მჩე ბარჰიამა.
 ხაბ-ცარა ას ბბეილაჰაზეი,
 სთააცია აძიგამ ბგუ რხემბელოა,

ბეგმ ნუქნუ აღინუყა ბნუ ბერხოუა,
 ეილსერგარტი იზბემქიოზი,
 ართ რეიფუშქუა ჟუანუ ირძომა,
 საათკ იმქიაკუა ინრუქუამა?“.

VII.

„მაპ, სარა ურთ ეგმსარემქიეიტ,
 ციგმას ირჯლოუ-ჰიან ეგმეზბომ,
 ხაზ-ცარა შოაჰხეილდუ ზღერუეიტ,
 უი უა უყნუ ბზანწუ იზძომ“.
 „ხაზ-ცარა უაჰ დეილაჰაუამა,
 უი აქიოუჰ ჰია იღერზომა,
 იყოუ ვნი-გუარეი ჰციეზგოდა,
 ჰახეზბააუადა, ჰდიელეზცოდა?
 ჰა იაჰტიუჰ ჩოაკე ჰზაშთოუბეი,
 ჰხე ჰზამეზუაუა, ჰრეკჰახა,
 ჰავნუ, ჰგუარა ბეგმ ლაშცახა,
 აბას ანხარა ზლაფსოუბეი,
 უი ცქმა ბაზხუცერ ეილბმერგოი,
 ხეს, წხუას იამაქლოუ ბეგმ ბემბოი!“

VIII.

„ურთქუა ბეგმ სარა იზღერუეიტ,
 ბენძა გაძასგმუ სხუ სფხაძომ,
 ახა ბეგმგმუ ხაზუ იცოიტ,
 უი უზღერამ ჰიან აგურა ზგომ“.
 „იყოუჰ აიქოჯწრა, ეიქოჯწუეიტ,
 სარა სეფუშქამ, ურთქუა ზღერუეიტ,
 ახა უი ხუოჯჰ ჰია ბწოუ უსემ,
 ენაგმ ხუცერთას არი კტიემ.
 ჰარა ხაზუ ჰაზცო იარბან?
 ჰზერგუაყბეი, აძუ ჰაწალამა,

ავნე ჰაზემემა, ჰაისუამა,
 უი ათეძშია შთა იბმერზან,
 იბმერჰან აძიე—იააიუა, იცო,
 იაჰხეჩხო, ჰადა ეია რემჰიო“.

IX.

„იაგმა უჰიარგდე ისგუაფზომ,
 სა ისთახემ აბრა,
 ეილარაკ ზეგა სა ისბელერგომ,
 უაჰა სახუართამ რმაწურა“.
 „ბაეია წააუბ, მეცხუ იხაშიაშოლუბ,
 სცია იალოლუბ, იხნე ისელროლუბ,
 ჰართ ჰაბლოუ ბნარტი უააუმა,
 ჩთაჯარარტი იაანე იყოლუმა?
 ბანი ბაბი რკუბცია როლუბ.
 აძლამ დეყაბარ დბაჰიშამი,
 ბელა-ბეფსე ეიფშო ბეზბო ლამი,
 ართ რბე ბა იბჰიო ფხაშაროლუბ,
 იბანეიშაშთამ აძი ჯარა,
 უი ანდებჰიალაკგდე ბარა“!

X.

„უაქუშთაჰათემზარ, ციემლეს იუკოუაზარ,
 იუაჰააიტი სა სეზმეზუაბ აუბ.
 ავნე გელაზარ, შოლუკ ტიაზარ,
 იბლასეხუო იარბან, რხაზოლუბ“.
 „სან, სამ რეშალა ირტიანე,
 სა სუნხოიტი ჰია ხაზე სცანე,—
 უი ეიფშო ბზანწეკგდე იყალომ,
 აეიანგდე სქოე იასერჰიომ.
 სა სშოერხმაზ ისხმაოიტი დარგდე,
 რფსე ანდენძათოლუ უს იბგოიტი,

რგუ იამერგაკუა რემაწ ზუეიტ,
ურთ რგუ იალსშოა აქეაკგამ
არა ისმაპაროუპ ბბანწე,
ღბაკუნალაკა აძიე იხყდანე.

XI.

სგულუთამებტ სა აბას ბყალოიტ—
იაბერპიუეიტ ჰია ბგუ ერაზნაკ,
ანა იამუეიტ, ბხე ბერხოიტ,
აუავემრა აშოყა ზენდაკ.
ბხე ბმერჩეიზარ, სებთანემზარ,
სთააცია ჰათერ რეჭუბემწოზარ,
უი ეიფშოქუა ეგდა სრენიახეიტ,
ისგუამფხო აუსქუა ზბახეიტ.
უაჰ დებნემიო აკგამ ჯყამ,
სა ისნარამ, ბჩოეიზარ ბყან,
ჰათერ ბეჭუნ, ბევნე ბტოან,
იბმუბ ანაკუბა, სახუართამ,
ბცა იახამბთანეჟუ, აკგამ სპოომ,
უი აზენ სწილუამ, სჯაბომ“.

XII.

„უს ანაკუბა უმშო ბზიანტ,
ეგამბეილამ იახმარნახეს,
კნი-გუარეი ზეგამ ამცა იქუნანტ,
ისებრელამ ურთ სარა უს.
ანა, მკშოკ-ზნე უი უახახუშოტ,
ურთ იუუბ შოხუართამ ეილურგაშოტ,
ნასგამ, იხაააუგაშოტ უი მკცხუ,
ანა, იააგ... იწალაშოტ უგუ,
უარხაგამაშოტ უარა ზენდა...
იბეფსოუბი, უსყან უბბოდა,

შაქთაჲ ამფუნ უჭუბუჯლოდა,
 იფრე იცაშოტ, ახატო-წეს ნაყდა,
 უნჯე ურეცჰაბა არა,
 იუბემდერუა უახდო ჯარა“.

XIII.

„სარა სშოჯნაჲ ავნე სენხორი,
 ბბანწეკგაჲ გუქოღდარა საგაძომ.
 სან, საბ იზღუმშო ნეყუბგორი,
 ეიჰა სეიღამბარ სეიციაზომ!
 აბა, ციგაღა აღი იქუხაშოა,
 უაჲ დებუამფშოუა, შჰათორ ცაშოა,
 არა იზბატოუბეი ბა ბოუჰ,
 უს ბყაზწოგაჲ ბარა ბხოუჰ.
 ამდერ ხუცრა უაჲ დარძუეიტ,
 ბბანწეკგაჲ თენლა დენნარხომ,
 გურვა-შერვადა უი დარტიომ,
 „იძუა ეძუეიტ, იფსუაგაჲ ფსუეიტ“,
 შოამაბა აძიგაჲ იზხეკლომ,
 გუთხა ხაას ჰია იყაიწომ“.

XIV.

აბას აშთახდ ართ ეიხუობმა,
 იაგაბეიხუაფშოუაბმა უს მამბარ,
 კრეიკერუა ავნე იბტიობმა,
 ბენდა ეიბამბო იმეილგარ!
 უი ინარკნე ეგაჯრბეილუმბტ,
 ნაყგაჲ-ააყგაჲ ციგაღა ეიფერწიტ,
 მათია-კუთია აკ ნელმეეიტ,
 იაალგაბ ზეგა ლგარც იშოღლხეიტ,
 უაჰა უროთ ეიხუამფშოუა ეილგოეიტ,
 უი ნახეს იასონ დთენჩხეეიტ.

ათააცია ზეგა რფსკ რშეიტ.
რხე-რგუ ათეფ იქულაფეიტ.
„რგურღმაჟია“ რთაცა დერფერწიტ.
ლოლა იბთანმეშოუა დერეშთიტ.

ახუბატიი ახვ.

I.

შმათ ზენდა იმვაშო იბეიტ,
 აჩარა იიუბ დშოზხნარწიაბ,
 იმაბ ზეგდ ნაყ ილქუიწეიტ,
 ათაცა ჰია ავუნე იაიგაბ.
 აბა დაბაყოუ უიგდ დეყამ,
 დააბგაბგდუ უა ავუნე იტთამ,
 ინხარა ხუტქ მცუურახუეიტ,
 აუაა ეიზან ირქან იცეიტ.
 ათაკ კერ შოქუსა იბერჰაშთამ,
 აჩაძი უსგდუ იბაიგაძომ,
 ია იახიოუა ეგობაძომ,
 შთა იფსუ თან დეინელაშთამ,
 იჯქურეი ნწიეიტ, იცა თაციიტ,
 დებქუგულთუაბ ირახუ იშიტ.

II.

უანდაგდუ ილშთარა მაქენ,
 აბა უი უაჟიკ დეიციახუეიტ,
 იმალ ითაცა ილქუირძენ,
 იბე იბნეყუმგო დყალხეიტ.
 ასას დააირ იიქო იმაბ,
 აკ დებგუაყუა ბლააიგო იბდერამ,
 ივუნე თაციუბ, იოუამ დეშოტოლუ,
 ამალა ითიუამ კრებმოლუ,
 იარა აფშთაბა აქეთ დრულოლუბ.

ჰარიზან აშოვლამ დეიმდოიტ,
ასაარა ლჷმა იშხარ დცოიტ,
ბეჷფეიჰან შიჷრლა იანჩო რაცოოჷბ,
აგულაცია ირხდფუშუბ ხარა,
იააბჷულამ ირმჷჷც რეზნარა.

III.

იასონ დნჯუოიტ, დნეიააიუეეიტ,
ივნე დჯუოჷმ აკრიუაშია,
ილახე ეიჷჷბ, კარგდე დნუცუეეიტ,
იხდებ იხეფუშოიტ უამაშია.
ახა იბვიბოდა, იზნარადა,
ჷი აზენ ლას იშთიხრუადა,
უანდა ეიფუშონე დჯუოჷმ ივნე,
იხდებ იპიომ, აძიგდე იყნე.
შარიზან დეჩოიტ, დიახუმარუეეიტ,
იგუ ყალწოიტ ესქდენგდე,
ხდაას იშთიმზერც ჯარა აკგდე.
იარგდ ხნე-ზენლა ირჷშთიხრუეეიტ,
იჩამეირიაშოომ ჷი ზენდა,
იხე დაცხრააუეეიტ მიტოდა.

IV.

ჩონაკ, შებეონ აძიგდე დიცემკუა,
ავნე დააიტ იმალა ასთან,
ათააციაგდე ჷს იაჷჷემკუა,
თენი აშშეჷპია რხალა იტოან.
აყუარდი აარგან ირთან დტეეეიტ,
კერ წუან დრემბეიეეთეი, აფსშია რპეეეიტ,
ახა იარფხაშტ იიპიომ უანდა,
რელა ხნაკეიტ, იარხუცტ მბატოდა.

ხდაა რუმამყუა რევენე ივნამ.
 ხემძღვს იშთერხეიტ უი ლთააცია;
 უანგდ-ჩუნგდუ ხდაას ირემოლუპ,
 რგუ ფეიო იგუჟიაჟეიო იტიოლუპ.
 ეიპარაკ რხე იაჭურწე ლაშცია
 რაპიშა დახეკარეჟებ, აკ რბომ,
 რგუ იწალან ჯარა იარტიომ.

VII.

ართ ეიშცია მშოკე იმტიადაკუა,
 ხეგდ ხლოფეი ბჯარლოფეი რეჩხდვრხეიტი,
 უანხლა-ჩუნლა მპიადაკუა,
 აციგდა ურა აშოყა ეიხეიტი.
 ზნე იასონ ხარა დგდელკ დეყან,
 ბაშოა აკუმებე უსკ იმან,
 დხენპიენ დჩოჟილანუ დააუან,
 ივნგდუ იხეირა იაბჟეშოუან.
 უი დეშონეჟოზ დახეცაბ ანრაპა,
 იშთალტ, ამვა იბერკე დარა,
 აძიგდუ იმბო იტიეიტი ჯარა,
 ზნეკ დვრბარ აკ რთახემ უაპა,
 იგუდწან ილგოიტი იარა უა,
 დრეცპარშო იყამ რგუ ბელუა.

VIII.

დშოაიუაბ ააიგუა რბეჟ დვრგეიტი,
 „უჩოჟუმერწუნ უარა ალა!
 უმშოალა ბეგდ კპატუდახეიტი,
 ეხდა უთახაროჟუ ციგდალა!“
 იშოფეიუაბ, იხე აბეირხომ,
 ფხდა, შთახეკ ცართა აბეიბომ.

ამჟამად რკენ, იკურნებან იტვირთ,
 აცოცხლან იაშთან, რგუ ამცა თან...
 დეშთადღერებოზ ილა იაბეიტ,
 ახა დებჯარდან, ვეგყუნემებო,
 ჰიეზბალა უსგამ დრეხუომებო,
 უს აყუაქჰია აშეაქჰია ნთყეიტ.
 დრეხუომებო დეაჰეიტ ბემჰეაქ,
 იბემჰეიტ აჰეაქ ჰია აქ.

IX.

დეშთადღერებო, დეშთადღერებო,
 უს ცოცხალა იბემჰეიტ იფსე,
 იბე-იქო ასახდა იმჰეაშო,
 უს ვიცაქეიტ ვეაბნეაქ...
 აცოცხლან ბუბ ბემჰეა იცეიტ,
 აბნე-რეშეა, აკყარ იაგეიტ.
 დეაღერებო ჩოქეა იბემჰეიტ,
 ცოცხალა იბემჰეიტ იფსე იბაბ.
 იბემჰეა მეჰეა ნაფეშე-ააფეშეა,
 შარდა აამთა უს იბემჰეიტ.
 იბემჰეა აამბო იმჰეანხეიტ.
 დეშთადღერებო ანადღერ იმჰეშეაქ.
 ახე შეხაბ ავნეა ვეიბეიტ,
 ამჟამად დე იმჰეანხე იცეიტ.

X.

იასონ იგუ ფეშე იბემჰეაქეიტ,
 აფეშეა ყუნდა იასუა ნაადა,
 ამრა ჰეზაქ იეიფეშე იბემჰეაქეიტ,
 იბემჰეაქეიტ ხეხეიტ იბემჰეაქეა.
 ახა ურთ ილა იაბომა,

იყო-ინუ იაპაუამა,
 გუმბულ ნაპულა დთადრხეიტ,
 ტსა შოპამლა იციეი-ეი რბელძეიტ,
 ამვა-დუ იგაბ აგუთანე,
 უა დეზბადა, უა დბაპადა,
 დეიქუბკდა, თენხას იმადა,
 იხაგელოუბ ვივან ხებრანე,
 გუაბანს აღგეღლ ხაშიაშია იწოუბ,
 აშიაფეჯაფე ხლაფეშოვკს იბტიოუბ.

XI.

ყუაფა-ქოაფა იქოჯკურშოოუბ,
 ხრა-კაწიარაშია ეიქოაფეშოუა,
 რებეარა აშშეპია დექეიოუბ,
 იგუ ზეგა რთენჩნე აკ იმბაუა,
 დეზშეზ გურდმოიტ, რელაქუა ჩოოიტ,
 რენამძღ რხეხ იშოზახუო იცოიტ,
 უი ადა უაპა აკ რბადომ,
 აჩოაკ უსგეღ ურთ აბზუცქომ,
 იაზზუცუაგეღ რეძბახუ ჰიოლმა,
 უს ეიფეშო იყოუ აძიგეღ რაკუქამ,
 უი ეიფეშო ხეი დერარეი რეზთაძამ,
 აკულტურა უს რბახმოუმა,
 იხუქე აახეს აბნა ილოუბ,
 აშხა, აგა რბეარა იბეოუბ.

XII.

იკეკრკეკრუა ამრა შოკეაბ,
 აგუაში აქო იაადეხხელტ აჩო.
 აკუადერ უს იშოაქეიწაბ,
 იაქუნე იგელან იხუარნე...

უი ანგრბა ზეგა ეიბარჰიჰიეიტ,
 აკ შოჯალაბ რგუ აზვერტ,
 იშობახუაუაბ აგუაშიახა ივტ,
 აჩო აკუადღერ აქუხ ინრეჰტ...
 იაბაცო რხე აბადღერხო,
 დაბაყოუ იარა ინათა,
 დაბარბო რთა, რგულერთა შთა,
 შმათ დდიჰელთეიტ იშთილშოლბ დეიხო,
 ჰარინანგაჲ დიშთალთეიტ უახა,
 იყარწეიტ ადღერრა ზეგა რახა.

XIII.

იბაჰაბ ჯარა აძი დნმხოეიტ,
 ზეგა ეჰ იდიჰელტ ეიფხაყუყუა.
 შოუკ აჩო აშთა ინელთეიტ,
 შოუკ ზემჰა ივრტ ეიმდაუა.
 დაარა ეიმდეიტ, აჯა ციგმა რბეიტ,
 მვეი ძი ირღერუაბ ირღბციეიტ...
 დაბარბობ დახაჲყაბ კრბჰეან,
 ნახგაჲ, ახულარა ააიგუან,
 ჰარინან დღერხენჰიეიტ შთახაჲყა,
 ეგაჲრთ უსგაჲ ივუა ეიმდონ,
 აბნა აკყარ ირღლს იცონ,
 ინეჲუონ იშობახუობ რჩოხჲყა,
 ააგღლარა რემამეჲუა ჯარგაჲ,
 ავარ ფხბჲ რელწუა ზეგაჲ.

XIV.

უს დუკ ეგამერწეჲუა, დღრბეიტ
 ეიმდო იშთლობ ჯარა ააიგუა,
 აწხგაჲ ზენდაკ ილაშციეიტ.

ციემბა არკმეკუა ეგაუმბუა.
 ინეინაგელტ დეციაბშია დანმეშთაბ,
 იადერკვიტ აციემბა ირუმაბ...
 დაბაყაბ იასონ დთახანმან,
 დხაშიაშიან, იფშორა ეილაგანმან,
 იდერრა უადაკენ ციგადა.
 ახ-იაბელხმაბ დეიქუშიე დეშთან,
 აპასკაენ იაწი შალა იხუან,
 დეშთერხტ საკასლა დხამთადა,
 დწააფსხა დეიქუხაშიაშია ციგადალა.
 ციემბარკლა იდიქულტ მჟალა.

XV.

წხე აგუანე იკნე დნარგვიტ
 ითააცია ირუკაბაბ რყნე,
 ხელა-გულა ბეგა ეილალთვიტ,
 ინალტ აციემბაქუა არკნე.
 ხახა-ხემშო აფსე დეგქთან,
 უახო-ჩონი წიქუარან, ხარან,
 იანი იაპიშვი შარშიხა იციფენ,
 რულა ააფშოუან... რხე-რგუ ბეგა ფრენ,
 შმათ ადიე დექუნ, დეგუქიაქიონ,
 დგუაყხა აწიქუარა დაქუნ,
 ილაღრძ ნეიუან, იგუ ხუნ,
 დმეცია, დემტია აფხემ იბონ,
 ახა უიგამ გურკან უებგამ,
 გუნკლაგ იბომბტ ჯარგამ.

XVI.

ავნი აგუარეი იაბკუამბტ,
 ეილაარკვრუან იკელსემ ჟილარა,
 უეი-თუნხვი აძიგამ დაგმბტ.

ზეგმა ალატიან აჯაბარა.
 იააიუა იცო ზეგმე დღრწიუან,
 ურთ, აუაა გვლან ქილდღრგონ,
 ასტოლ გყან, არფარა გვლან,
 იწიუარც იქულო იბლა რკუან.
 აუოუ ზჰიოზ აძლაბცია გყან,
 უაყა იგვლან ეიკუშჰანე,
 აჩოე ქუგვლან იხყდანე,
 რფსებ ითენხა დადგვლან,
 იადწიუუალონ უა ინეიუა,
 რელაღრძ ცონ რგუ ბეღუა.

XVII.

აფსეჟორა აჩონე უაკ დაგვმკუა,
 აკომქჰარაქუა ზეგმა ეიბეიტ,
 უს იბაშჰანე აკუმეკუა,
 მკცხუ ირჩჰეინე იყარწეიტ.
 აქია იხერჰიააიტ, დბეფსაშ რჰიეიტ,
 დბაკუბ ქილარე იდღრბეიტ.
 აშებეჟ შთახხე აფსე დღრჟეიტ,
 აქილარ ეიბაბ რეკნეყა ეიმბეიტ.
 შმათ ითააცეი იარეი ნატეიტ,
 ახა ირუა, ირჰიო აკ რბომ,
 რგუ კდშეოიტ, თენჩნე იბტიომ,
 რეკნე-რგუარა ჯაბარახეიტ,
 იაჰიშა დგუკჰუეიტ ხ-გართა ლბომ,
 იშჰარ იხულომ, ხულარ იშჰომ...

XVIII.

ანშან გქჰოუბ, ათააცია გყოუბ,
 ამეტკუმა, აწიუაბე გოიტ,
 შმათ აფხმარცა კნე დტიოუბ.

ირწივლანე გუაყშია აირჰიორი.
 იხიგორი ხუცრა გურჯარა,
 იბდერამ უაჰა დახმცარა,
 ჰარიხან დაზხუცუეირი, დტიოლუ.
 ზნე დგურჯორი, ზნე აშოლურა დთოლუ.
 ახუმარრაქუა აჩარა რციქტი,
 იშთნახტი იააბქულან გურჯარა,
 ალახმ ეიქურა, აჯაბარა,
 იასონ ზეგმე ზერლაშოზი დერფერწი...
 დერფერწი უი დრემბო ხარა,
 იჩარა ხუმარკ ჯყამკუა ჯარა.

იმამამ ტიამვახუკ ჯარა,
 დერვაგა დდიქუუმ დნჯუოიტ ხარა,
 უი „დამელნე“ ინნე დტ ომა,
 იგუ შიუმ, ილა აშა ხუუმ,
 ციარაკ ჰია ზქუმ აუმ, „იხმმძღლუმ“.

III.

ჩონაკ აიზარაკთ ხუათ დნასკეიფხმან
 იეიჰიეიტ იგუთუზაქუა ზეგამე...
 უი დბეიფშორა-უაკუმ იდერუნ
 ციგეი ბზიეი დრულან ესქმენგამე.
 „იუმოიტ ჟირეი ფსრეი სეიმარკაუეიტ,
 ახა შაკმა სფსუ თოუმ სუნზოიტ,
 ისთახუმ სეყარა ჩოეიზარც,
 ჟილარ ისნერბალო დამელ სნემზარც.
 შოლუკ რნაპალა სეჭკუნ დთარხოუმ,
 უი შაკუუ ცქმა იუაჰახეიტ,
 ნეიფშო ძიერკვ რგუ ურდახეიტ,
 ზდა უაკ იიმბაც ახმმძღლ სთოუმ,
 ისთებ, უნაპალა სნერხა,
 სეზქაბ მცალა ისეზთარხა.

IV.

უი აბე აკე უსმეიგმან,
 სეკნეჟი აკუმბარგამე სეზოიოუმ.
 იუგლამფხობარგამე ისციუმმან...
 ისეზჩაჟამ, სგუ ამცა თოუმ...“
 „ჰაი, აბრი ეიფშო სოუმჰიანდამ,
 ას შოაკუმ სუმერფხაშანდამ,
 უზთახემებ აძი იეიფშო სყოლწეიტ,
 კერ ისნამეშოთუამ ხმააკ სეზურტიეიტ...
 იასონ იფსრა მცანე ისელროუმ,

ჯარაკ უი სარტიომ, სარგელუამ,
 ხდაანუ ისუმოუბ ისხგაძუამ,
 ურთ სრუშთალარ იმარიოუბ,
 ანა უი სეიფუშუმ ისუბუამ,
 აძიუ იგუდწან დესუბუამ“.

V.

უაჰა იანიმუ დიფერწიტ,
 ნაყ ხარა ილანხ ეიქუწანუ,
 ანა ჩუაძიუ გუვარას დუშთიხეიტ,
 აბართ რეიფუშქუა იურანუ.
 უი ჰანაში დუ იქკუნ იაკუნ,
 ანკაა აბართ ირქუბ უავუნ,
 იეიჰიეიტ იიჰიაც დუბმერთენჩუამ,
 უახელაგა ჩუენლაგა დუბმერციუამ.
 დგადლოი ქივანი აკ იმმერბობ...
 იჰიოიტ, ანა იგუ კუკაუბ,
 იფსუ ზეგა ცახეიტ, იმჩ კუადოუბ,
 იფა ივხუ ივნელაშოობ,
 უბრა უაჟი დიბაბშია დყალოიტ,
 უაჟი-უაჟიუ ილაღერძ სოიტ...

VI.

„სა სუვუნ, სგუარა უალახუუბ,
 სუქკუნ უიეიფუშუნ უსფხაძოიტ,
 აჩო ბზია კუადერ ხოია აქუუბ,
 უარა უბეჰიან ისერხოიოიტ.
 ეგადრთ იყოუ უციებგოდა,
 გუანქუხა აჟიაკ უაბჰიოდა,
 ურხობიბაუამ აძიგაჟ უარა
 ჰაუბერაბუბ ენაგა ჰარა,
 ან დყაბარ უარა დუანუბ,

აბ დეყაბარ უაბ დიკვბოუპ,
აიაჰიშა უაჰიშა ეიწბე ლოუპ,
სეზენიაზ უნაპე იანუპ,
იულერშთა, უზე უამეგდან,
სა სბე უბრაანდა უმააშან“.

VII.

„აკე საციააშომ, სხე სეიგდომ
ბზანწკგამე უარა უბე.
აზა უი აზე ეგდსელშომ,
ნაპ არკვზა სემამ ენდაბე.
უვნე, უმალ ისბალოუბეი,
ჩოი კუადერი ირელასხუბეი,
საბრეცჰამ სარა ურთ აკგამ,
აძიე იტიე საშთამ ბზანწკამ.
უბეშთოუ აკ იაფსოუ უსემ,
უი აქიას აძიე იუმერჰან,
აძი იბჰიოგამე იგურა უმგან.
უაყუნ, უი აქიეტირა იარტიუპ,
იფსგბ დეფსიტ, ინხაბ უხემწიან,
ხაას იშთეხნე ჯარა უმცან“.

VIII.

დანდცალაკგამე ბეგდ უი აკუნბეიტ,
იუსქუა ირემბეიტ, იყამლბეიტ,
ილაბაშა კრეხუ შთეიწეიტ,
იარგამე აშშეჰია ავნე დტბეიტ.
აზა უაგდ იფჰიეს დღეზრგელომ,
უაყაკ დნეინე დტიანე ლუძომ,
ილა დთასუეიტ, ილა თელხბუეიტ,
აგურჰა, აგუნდაა დაღეზრგორიტ,
აზა უი შთა უაჰა ილაბ,

ბეგა უს ილხეიგძოიტი, იჩაუეიტი,
 აარლა იაფხმა დნაგუაგუოიტი,
 აკრიუამ, ლაციაჟია იმამ,
 ბეგა რბენ დგუააუბ, დაშოლუბ,
 ათათენ ახარა დაქოძოუბ.

IX.

შმათ, ჰარიხან ირპიომ, ირუაბ
 ბეგა შარიხან ილაჰუან,
 ართ ენაგა გურვას ირგმაბ,
 ლარგაჟ უი ლგუ ფნაჟიაუან.
 ჩონაკ იტიან აჟია შუეიმერდომ,
 უი აუს „დუ“ აძბახუ შოჯრპიომ,
 აშოჯრპია დვაწყეიტი შარიხან,
 ლგუ იაზემჩაიტი, დეშონე დტიან.
 „სარა სჯყოუბ, სარა სშოუჯუბ!
 სარა იბუეიტი საშა იშა!
 სარა სრგბხოიტი ურთ ალაქუა!“
 ეგაჯრთ ბეგა შოანხან ილბეფუშოუბ,
 ლაშა იკუმეიჟ მათია ლშიელწოიტი,
 ხაწაკ დიეიფუშონე ლჩოეიბჟთა დცოიტი.

X.

აგუაშიაქო დნეიუან დლუშთალხეიტი,
 ჰარიხან დეკუა, ლგბქოჯთუა,
 შმათ უაჟიჟ-უაჟიჟ იბეჟ ირგოიტი,
 აძიჟ იაჰარ ჰია დშიაუა.
 ახა ურთ დრგბხუკუამ ლარა,
 ამცა ლკნე დაქოუბ აცარა,
 შოოურალა დბელუეიტი დახაცო,
 ლაბ იკმარახუ ლყუნუბ იგმალო.
 იხგნპიუეიტი ნაყ იუაბჯრუა,

რხე კნე ირპიაუა რქვამშიო,
რქვნე, რგუარა რელა იამბო,
იანდყო-იანდააუა რხემდგრუა,
აბა უაყაგდ აშთთა იაბკუუამ,
ეიბარგეუეიტ, თუნჩ იტიაძუამ.

XI.

შარიბან კრ ხარა დცახმან,
დღღღღღღღღღღ ნაყ ამჟან ასთან,
ამჟა დაშია დააფსა დჯყან,
დნატია-აატოი დხუკუა დააუან.
უი დანიბა გუჟარას დყაიწეიტ,
უაწიყდა დახმცობ იგუ აბცეიტ,
დაანკვლან დღღღწააიტ იარა უა,
ცქმა იალპიარც ლჩხკენწო დახმცაუა.
მაპ იციღღღღღღ, კრაამთა იღმპიეიტ,
აბა იანხუეიმწა, დანირგუაყდა,
იმძაკუა იალპიეიტ დახმცაუაბ,
აციგმარა ლურც ლგუ იშთთაბ.
იანდღღღღღღღ დშონე დჯყან დყაფშდა,
დიპიეიტ სოუეჭია ასთან ლარა,
დღღღღღღღღღღღ დცარც ლემჟანდ ხარა.

XII.

აბა იმუიტ, დიმიან დხენპიიტ,
არანდ რქვნეჯა იააიბაგუეიტ,
უაყა ხდაას იმკვბშია კჟიმიტიტ,
ლგუ იალსრუბ ეიფშო ეგიმპიეიტ.
ავნე იანდააიბ ეიქუფსე იტიან,
პარიხან დციაყიონ, შმათ დძერკუან,
რფჰა დანერბა რფესე აათალტ,
რელა ეიწეხნე ინაგღღღღღღღ.

ახა ბაკუუ სედროუ — იფშოუეიტ,
 რგუ ეისუეიტ, აშთბჟ რაციოუბ,
 აფხძ ირქუნათიაბ რქვაფსოუბ,
 ახა ასთან ბრაგაფას იციშოიიტ.
 იარგაჟ ქვითუამ, იფშოთიჟ იფსაბტ,
 ნას ირტიან დციაჟეარც იჩაბიკტ.

XIII.

„მიტიჟ ლხჯუამებტ შარიზან,
 დფშოქან, დხუქენ ლარა,
 ხარა შიეყამებტ, ავნე შიტიან,
 იშიეზმბეი, აბურგცია, შიარა.
 მა შია შიეზბალა დდიეჟულამა,
 აკუმეიჟ, კაბა ლშიელწამა,
 დაბაცობ დეიქუნეხლა ლჩოკენწო,
 ლელა ამცა ხე, ლგუ ფეიო.
 მცე ბემჰიომ აბჯარ ლყუნწა,
 ეიმსე ლეშა, ხთურფა ლხაწა,
 აგან ლჩოაეაკ შიარახშია ლეჩოძო?
 უი უს მარიაჟ, იუს ბაშოამ,
 უი ეიცოლუ აუს ყალაძუამ“.

XIV.

აციეგა შეცრა, აციეგა ხუცრა,
 ენაგა აბართქუა ჰარგაძეიტ,
 აუაა ზეშოლუ უავრა-დვარა,
 ჰარა ჰბეჰიანკ იყამლაძეიტ.
 აჟიეტი უაა აბნა იანულამ,
 ბნა უავწას რხე ანნეჟურგაუამ,
 უი ეიფშოქუა იყაბ აციეგა რუან,
 იაფსამაბჟ უავჟ დვრშუან.
 იაშოლუბ, იასონ შია შიეჰკუნ იოლუბ,

ახა სარა სტიმუაჲჲ,
 უი იზენ სგუ მბღლუჲჲ,
 სარგაჲ უი იაჲა ეიჲაბ სოჲჲ,
 ქუნამგალა დთანჲეიტ—სარტიომ,
 ხდაანჲ ისემოჲჲ, აჲ სნარბომ.

XV.

ახა აუაჲშრა ზეჲალომ!..
 უი ეიფჲშ ბენდა იბნა-უაჲროჲჲ,
 უს იყოჲ აუს სადგლომ,
 იადგლოგაჲ აძი დსემბაროჲჲ.
 აშრა ზეხჲაბ უაა მდღრქუოჲჲ,
 აფსთაბარა იაცეძეზ როჲჲ,
 ირუბ უაჲჲ ირათიეიშომ,
 აფშჲჲგაჲ ჩოეიჲჲ ჰია რეიჲიომ,
 უი აუს უაჲჲ დანზერჲაბ,
 ფესჲ ამზარ ბზას უაჲჲ დიშომ;
 ლამეს იმამ, ჰათერ იქუბ,
 დეშოფსჲ, იხჲ შოეილაგაბ,
 უი ატიჲ ზეგაჲ ეილდღრგოეიტ,
 იხალა დშოაფსამეზ დირბეიტ.

XVI.

ართ რეიფჲშ იყოჲ აუაა შტიუმა,
 დარა რხალაგა იფსჲმი,
 რფსჲ თოჲჲ ჰია უაჲჲს იშოჲჲ,
 ზეგა რყნეტი რჲლა თეხმი!
 ჰა ჰშა ააუეიტ ჰია შიაჲჲ თჲარჲჲჲ,
 ურთ რეიფჲშ იყოჲ ამდღრ დაჲშუჲჲ,
 ჰხჲ ჰნაპალა ითაჲარბომ,
 აძიგაჲ იაჲჲჲიშო უს ყაჲჲომ.
 ჰარა ჰშა აბაჲჲან იაუეიტ.

იკნე იამოუბ, ურთ ბეგა თაკეუბ,
 რხე იაჭეთიუმ, აუს იაკეუბ,
 აბაა ავხუწყა იგუაყუეირ,
 რხე იალფეშოშოტ, იყოუ რბაშოტ,
 მუშოკ ითუნჯრგამ იუაახაშოტ.

XVII.

ურთ აციგმარა ირუბ იახანუშოტ,
 ბბანწე უი ეიფეშოუ აკ რემუა,
 უი ნახეს ცქმა რხე რდერშოტ,
 ეილდერგაშოტ აუაა ბეგა შოენბაუა.
 უი აუს შთა იციერშიემგან,
 აძიგამ ილემბა იაშიემერჰან,
 შია შიგუ რთენჩხე შიენბალა,
 აციგმარა ბუბ აგოეირ ციგმალა.
 იფსებ დეფსირ, ახა შია შიხემწიან,
 შიქეთან აეილარ შირელემწენ,
 შიქენე, შიგუარა ქმაფთაშიემტოენ,
 იაფსამ აბე გურკვა შიამგან.
 შიაბბუც აციგმაურა ბეიფეშოროუ,
 უი ამშოალა შთაყავ ხწიახმოუ.

XVIII.

აციგმა მჰიო, იბუა—ურთ მაქემ,
 დარა შიხე-შიგუ შიადერგაშოტ,
 ახა დბაკუნბალაკა იბხუკტიემ,
 შთა ირაჰიარტოუ შია იეიდერშოტ..
 ასთან იაფია ბეგამ არშოანბოეირ,
 ირუა რხემდერუა ეილახოეირ,
 იახმტიაბ იარხუკირ მუცხუდა.
 აფიაკ იბემჰიეირ აძი ბენდა...
 აუნა ასთან უა დააგლტ.

ივნეკა იხე იმერხეიტ.
 შარიხანგდე ლაბჯარ შთალწეიტ.
 ლკუმეიჲ ლკაბა ბეგდე კალეჲტ.
 შეჲდა ასთან დგელანჲ დცეიტ.
 ეგდერთგდე რუს ახა რხე დერხეიტ.

აბჟგბარბი ახვ.

I.

ასთან დანგვლა დეშოიაშოაბ
 აუსჰიართანდ იხვ ირხეიტი,
 აიზარაქო იკვბცია იყაბ
 ზეგდ რლემჰაქოუ ინეიგძეიტი,
 ირედერკვლაბ რკვზა დეშოთახაბ,
 ითააცია რეცჰან იშოუნხაბ,
 რხვ-რგუ ცანვ იშოეყოუ,
 აციგდა-ჰიაცია ეიპაჰჰეკ შორემოუ,
 აცხერაარა ანრეთამხა,
 იაკუმ შორემჰეწყდაუა დარა,
 რხვ შოდერხაბ ზემჰა ჯარა;
 აძლაბ ააძარა ანლგგხა,
 აკვ დაფსამეკუა დშოეყალო,
 აბეესრა აშოყა ლხვ შოხოუ.

II.

უი ეიფშო ანრაჰა ეიბერჰიეიტი,
 აკომქოარ ცხერაარა ყარწარც,
 უანძაგდ ინაჰე იანერწეიტი,
 ასთან რაბეჰაგა იჰიალარც,
 იშოერჰიაბ ეიფშო დუკ მერწეკუა,
 აკომქოარქუა აძი დაგემეკუა,
 რჩოეიბარკხვ აგურქაჰია იცეიტი,
 ეიქარამეკუა ირჰიაბ ნარეგძეიტი,
 ფშემშო ეიდგვლა აუს იბერუან,

ითათუნ კოვრებ, იაარგან იდრეფებ,
იქ იბერთააიტ, იმხე თარგალტ,
ბეგმა რბენ გუკალა იცხრააუან,
იგურდმონ, იჩჩონ, აშია რპიონ,
შმათ იგუ, იბბოუ ბეგმა ყარწონ.

III.

შებქონლა ავნე ინეიუან,
აშიყუ, გაბეთ ირეფმონ უა,
არყუ შოგა-ქიაბე იალაციაეიუან,
ირპიონ ალახტრა ათეძშია...
ბეგმა გურდმო ინეილაგლოეიტ,
რგურკა რეგუთეზა ბეგმა კაფსეიტ,
აკომქჷარ აუს ახმეჩუაბ,
აშია ჰიაუა იახმეხუმარუაბ,
ენაგმა რგუ უი იყანაწუან,
ხაააკ ბმაბ რეიფშო რეკნე იარტიონ,
ანკმა იანეიბგაბ რგულაშიონ,
ლაფშოჯ ხაალა ირეხუაფშოუან,
ირეგდერხომეზტ აკ ჯარგმა,
ჭატიი რეჩტიი ხოიან ესქმენგმა.

IV.

იფო, ივუა აუს ახმეჩუაბ,
ლეგუ დთაგურდმონ შარიხან,
ლარგმა დრელან—ხააას ილემაბ—
ბეგმა ლხარშოთნე უა აუს ლუან,
ზნე შებქონკ აშიშერაქო იტიან,
უაყა იყან შმათ, ჰარიხან,
აკომქჷარ რმაძანეყუგაკ კურე,
დგელან დციაეიეიტ დარა აკრე,
შიართ იახმა აგურკა შიემოლუა,

უს შივნჳაჲშამ ხელაფშორადა,
 აკ შივგხანჲ ცხერაარადა.
 იასონ ჰვეზა იახმა დააბომ,
 ახა დეყოლჳ იმცხურა-იაჰიშა,
 ზეგჲჲ ეიცჳაჰიშოჲ შარიზან.

VII.

აკომჳთარ რყნჲ დჳადაჰკლოიტ,
 იახმარნახჲს აბრა ლარა.
 ლენინ დუძჳა იხმძ ლხაჰწოიტ,
 აკჲ უი დვაშაშამ ჯარა.
 ათააცია მცხჲ იგურლეიტ,
 უი იაჲია ზეგჲჲ რხჲ აბცეიტ,
 შარიზან აგურღმა დეშთნახტ,
 სშივდღშიკლჳია დეჩხო იხთალკტ.
 ჰარიზან ზგჲ ზუბ, იმჲჩხოზ,
 ლხჲ-ლჳოჲ იარა უა იააფშოძახჲეიტ,
 აჩარა ახჲმარჩახჲ დარხჲეიტ,
 მტკჲმამზარ აკ შოჲლმჳიომ,
 იახმა ხუჳჳჲ ლგჲ ჰარაკხჲეიტ,
 კრ ლგჲ იახუოზ ლაჰაიტ, ილბეიტ!

VIII.

შმათ აჲია ირჰიაზ დეიგურღმან,
 ხეხჲ ილახჲ ეიწხენჲ დააჩჲეიტ,
 ილაბა ფშოძა ნაიწშშია დვაგღლან,
 აბართ რეიფშო აჲიაჳჲუა ნეიჰიეიტ:
 „ითაბჳჲ დაარა, ჰგჲ ახჲშივრჳოჲხაზ,
 ჰგურჳა, ჰხმააჳჲუა ზეგჲ ახჲშივრტიაზ,
 დაარა აკჯრ აჯაბაა ყიბეიტ,
 მზჳ იხზჲშუაზ ფშემშო იყაშიწეიტ.

ეხმა იარკნე სთა შიკვბოუბ,
 სეკკუნ იფსებ იეიფშონე შიებბორი.
 ენაგა შია შიბენ სგუ ბელუეიტ:
 სეკნე, სეჟარა ზეგაე შირელოუბ,
 შინაპე იანუბ... შითახხაბ იეიგა,
 უი აბენ აკ სპიომ სგუ ნერხა.

IX.

უსგაე შთა სა უაჰა სელშომი,
 ირეკჰადოუ იაქიხმოუ აძი სოუბ.
 აფშიმა ფჰიესგაე ლშაპე ლბეიხგომ,
 დშოკყოუ ჟიბორი თაკუაქიეკ ლოუბ.
 ჰადლაბ ბაწი ლედა უაჰ დჰამამ,
 უაჰა ხშოარა ილა ჰთაფშოუამ,
 ახა დეიეგა, შიარა დშიემაბ,
 იშიპიო, ილშიერბო აჰთე დეჟაბ.
 ჰარა ეგაჰაურემ ლა დუაჰხაბ,
 შინაპე დანუბ შთა უი შიარა,
 დრჟეიხარ დშიაჰიშოუბ, უი ლდერბ ლარა,
 შიელაფშო კჰა ილხებ... ჰრეკჰახაბ...
 უი ანავს უაჰა ეგაშიასპიომ,
 აჩთაკე აკ ლეგხაბ ჰია სშიომ".

X.

„ახელაფშორეი, აცხერაარეი,
 ილგხომ ჰაყანაწ უებგაე,
 ანავს, უი ლეძრეი ლებქესრეი
 იბალშონე იყამ ბბანწგაე“.
 უი აშთახე ეგამერწე დარგა ცეიტ,
 ეგამერთგაე აკნეჟა ინეიტ.
 შმათ აფსხურა იგუ ითან,

გუცხულა იოღუ შტოვ, შოვლა ხოიან,
 ახა აკომქთარ რემშთალა,
 აფსხურა დაყუწიტ ბენძა.
 უს ეიშიაკ შთიხვიტ იხუტშია,
 უაჰა იმპიეიტ შიაჯჰიარალა,
 ფუთვკ იზნეიქუეიტ ითუნბაბ,
 ნას იგულაბ, ააიგუა ინხა-უაბ.

XI.

უი ნახვს აკომქთარ დალან
 შარიზან, აუს უა, დემტიაუა,
 ლკვბცია ლარგამ დგურღმო დრულან,
 ბზანწ აკაზჰიან დმანაშაუა.
 ავრა, აფხმარა ცქმა ილწეიტ,
 აპოლიტიკა ლხე აბცეიტ,
 აგაბეთი აშიყუქუეი დრუფნდონ,
 აყიბაბქუა იყოუ ეილოღრგონ.
 ლდღერრა იაცლოთეიტ მკცხუ ლარგამ,
 ბნე ეიზარა ხანტიაკვს დამან,
 ბნე მაძანჯყუგაკვს დტიან,
 აუს ლუან უახგამ-ჩოუნგამ,
 ეილარ რუსქუა ლნაპე რელაკენ,
 ლხე ლეზშოვკ ზეგამ ურთ ირზბკენ.

XII.

ახა, აბზრჰიაცია რეზბ ტიოზმა,
 ზეგამ ლარა სირშია დვრბონ,
 აკ რემჰიარ რგუ იაუაბმა,
 ირქთაშიოზ ზეგამ უი ლხე ირჰიონ.
 ახა ურთქუა უსს ინმადა,
 ირჰიონ, ირუა იფნაკუადა,

ილდვრუეიტ ზეგამ ირქუნაგოუ,
მდვრლა იშოციაჟიო იზეიფშოროუ.
ანუზხუტიანუ დეწაგვლან,
აკოროპერატივაქო აუს ლუან,
ლოთააცია რანდგამ აკვრ დაფსან,
ლელაშცარაქუა ზეგამ კალფსან,
აჟილარ მბატოე დრუხუო დეჟან—
ზეგამ რვლა დესირხთეიტ შარიზან.

აბატიი ახვ.

I.

არაიონანდგამ ირდერუან,
შარიზან ლხვ, ლწუხუა ზეიფშორაბ,
ბეგა ლეცხრააუან, ილქუგულუან,
ირბონ უი აკერ დეშთაფსაბ.
აქეთან აჰისა ხვს დრემან,
ნაპენწას უი ლედნე დეყან,
ბეგა რყნე ლა დეიქთკააკუნ,
აჰისა ბერგციაგა ლა ილბწააკუნ.
ესმჩოშთა აიბარა ყალწონ,
ირალჰიონ ირგგუ, ირბბოუ,
იყარწაშთა აუს ზეიფშოროუ,
კულტურატი უსქუა ნეყულგონ,
დდიქუნ დეთყმა ენაგა ლარა,
დაწანომებტ აკგამ ჯარა.

II.

შარიზან დუაკებტი კომქთაროუბ,
დეშთიტი უი უა, დააძეიტი ლარა,
ურთ ბეშთოუ ენაგამგამ დეროუბ,
დერალა იაქოუბ აბჰარა...
რშა ბეგა ციქურფოიტი, რგუ ეისუეიტი,
რემვა რძე ჯოჯრხა ირჩაფოიტი,
იძვაფერგოიტი რჩოეიბარკ ბეგამ.
აკომპანიიაქუა უსქემნგამ,
რემჩ რელშთარა ბეგამ უა ეიბგოუბ,
იააშო ეიწახო დუბადომ.

რემჩ ბქუმხო აკვ უბადომ,
 ზეგა რბუნ ურთ ენაგა იხრიოუბ,
 ეიდგელოუბ, რჩხეიბარკ აუს რუეიტ,
 რუს გურღმაროუბ, რელაქუა ჩჩოიტ.

III.

ურთ რემჩალა კოლხოზ იალალტ,
 უა აქეთან ეიუაბ შარდავკკ,
 ხფა, ფშბა კოლხოზგგე შაქუღერგელტ.
 ირგლოუბ იგურღმო შიეთძკ...
 კლუბკ ყარწეიტ ნაპ-ეილაფსალა,
 რჯება ითურხებ რხატი ფარალა...
 უი ლაშხაროუბ, უი გუზერჰაგოუბ,
 აჟილარ ზეგგე ირგლანტგგოუბ,
 იქუღერგელოიტ პიესა ქოვკქუა,
 რხაქუითრა შოელწებ დნერბაუა,
 აფსთაზარა ფშოძახა იზგაუა,
 ქხატი ანხარა ბზია სირქუა
 ირგლანზერხუა იახეი უახუეი,
 იშოეყოუ რახჰიოი იდზერწაუეი.

IV.

აბარ იაცოუბ ურთ ანალგა,
 აქთა აცჰაქუა ყაწა,
 აჯაჟილარ გურღმო ანაჰი კვლგა
 იანერჩაფ რემჰა აჯოჯერ შთაწა.
 კულაკ იზ იქუფოიტ ჟია მცალა,
 ირუამ ციგმა რჰიარ ამათ ბზალა,
 ირფერხაგოუ ზეგგე ნაფხმარცოიტ,
 ამასსა რახნ ირგდრეფხმალოიტ,
 მხელდებშია ეიდერკგლოტ უა.

აკულაკ იბზ ფერხავს ირმოურც,
 იშოპამქუა რშეგას იყამლარც.
 იყოუმ ზეხმუნჯარა იმტიუა,
 იყამ აკვ იბლამ ჯარგამ.
 გუს იამოუმ აუს ესქმუნგამ.

V.

შარიხან ლაშცია შივკა ბქავკავუმ,
 დრევაგლოუმ ლარგამ დფერუა.
 იბქოუ ზეგამ დმააშო დერქოუმ,
 დრელოუმ ფსშარა ყამწაუა.
 ამთა ეიკუშოიტი, უაკვ იცლოიტი,
 აქოატი ფსთაბარა იჩაფოიტი,
 აციგამ-მეციგამ რელა ხვოუმ,
 ურთ ზეგამ აქიეტირა იაბშოოუმ.
 იშოახლწზ ეიფშო იაგოიტი იარა,
 ახათფან შითუმ, კაკაქუმ,
 ფშოძარა, ხაარა, ბზირა თეფუმ,
 იდერლაშოიტი ზენმუნჯარა,
 ციაშრა ციემბარა ურთ ირუეიტი,
 ხმელს ამბაბარა ხდერქოიტი.

VI.

შმათ, პარიხან რევენე იყან,
 უანძა ეიფშო იაკოვენ ანხარა.
 ირხთესხმაბ რგუ აწა იწან,
 ირგულაშოინ ენაგამ დარა.
 ზეგამ აშშეპია ეიდერხუცლონ.
 იახმა იაც რეიფშო რელა იაბონ,
 აბა დერვაგამ ცქმა იანხუცლოკამ,
 ფასა იბლოყაბ ანერძბლოკამ,

რგუ ნნაკლონ რფსთაბარა —
 ირბონ აკვრ ფხდა იშოცახმაბ,
 რდერრაგა შარდა იშოაბჰახმაბ...
 რგულა რეკკუნ იყამზარა
 უი ხაშოთრაკ ბქუმ აუბ ბბანწე,
 ახა ეიგურღმოიტი რეფჰა ლტიჲ...

VII.

დღრვაგა უბრი ითაკრა უნე,
 ლანი ლაბი დრეხუოიტი ავნე,
 რმარშია კნე, რგუ რთენჩნე,
 ფხდაყა ინაღგოიტი ინეიფშონე,
 ლეზმოურალა კვრ რეცლახეიტი,
 აკვრ გუაბჰარა იანიახეიტი,
 იჯარშიოიტი ინაფშოუა ბეგაჲ,
 ურთ რაყეაბე რემოუბ ესქაღნგაჲ.
 აკვრ გუაყრა, კვრ რეცჰარა
 ირენიეიტი, შარდა იჯაბეიტი,
 იბქუმგულოუაბ რელა იაბეიტი,
 ახა იყოუბ რგუ ააბგარა,
 რევენე, რგუარაკვრ იზხუაფშორა,
 ნასეფნე დგელოეიტი რთეფჰა.

VIII.

ბნე აშშეჰია თენჩ ეიციაჲიონ,
 შმათ იფჰიღსი იარეი ავნე,
 აჲია ეიმერღონ, აჲეაბე რჰიონ,
 რგუ ახაქვრღოუაბ აჩჰია აყნე.
 —ეჰ! იჰიან იბლა ეიწეზშია,
 შმათ ლაბალა დჩალა დტიაბშია,
 დააქუფსეჩჰან აში დენდიღლოფშოზნ,

ითოვნივეიგა აბუა ინჯლორიშენ,
 დაზო დციაჟიარც იჩაბიკტ.
 იფჰიეს უახნ იშოყა დენზაფშოზენ
 ლულაფშოქუა ნეიწელზენ,
 ლგუ მატკ ირთენჩშია დნაიბზუცტ.
 აკ შოიპიომ უსგაჟ ილდჯრუან,
 ზაკუნბარგზეიშ ჰია დძჯრუან.

IX.

ჰაჰკუნ, ჰაჰკუნ ჰხალა იაჰჰანბ,
 ჰა ჰხარალა დჯძიტ. დჯესიტ...
 დარბან? იბჟააბოდა ჰზენიან,
 ჰა ჰაუპ, ჰარა უი დაჰშიტ.
 იხუო ჯშა იმეზუოზ ყაჰწეიტ.
 იბჰაუან... იამუიტ... დაფაჰყეიტ...
 „აჟუანაა იიკებ იკეიიტ“ ჰია,
 იაჰკეიტ ჰჰია ყამლარ ააურემ ჰია,
 უი მჩელა დაბაჰკეიტ იარა...
 ანა აძი იტი აძი იგუაფხომ,
 უი ზეგაჟ რგუ იფნაყომ,
 აბას... აბას... დჰააძეიტ ჰარა...
 დჰააძეიტ დაჰშიტ... ჰა დაგდაჰჰეიტ...
 იგუნაჰა გურვალა ჰარტიეიტ...

X.

იანიგუამფხა ჰბიყუამწეზეი,
 უავ დაქურწოზშია იხათა.
 უი შოჟყალოზ ზაჰზემდრგზეი,
 იბჰანბზეი აბრი ჰავუნათა.
 უბას ჰამურ, უბას ჰამჰიარ
 ჰა იაჰჰიანბ აშოყა დაჰმერხარ,

უაჟიგდჷ დყალარჯენ დეიბგაძა.
 დგურღმა-ხუმარუა დწარძა.
 იარა იშოიჰიაბ იხჷ დოჟუყხარ,
 იგუ იახუღმ აძი დაიიგარჯენ,
 უი აკუნ, იგუ აბჰარჯენ,
 უაშთან დიგუამფხარ, აკ ყალარ,
 ვბას ჰია იჰაუამეზტ ჰარა,
 იხჷ აკუნ... ზეგჷ კაჰტ არა...

XI.

ნას... იმდღროოჟუბ ართ, ნაპ ზჰარკვბ,
 ეივტი-ნატოძა იააბაბ აშაურა.
 არი აამთა ციგმა იაჰხესეზბ,
 ბბანწ უავჷ, ილნახოუამ უავრა.
 სლაბაშა კვდხნჷ მჩეზქვკ სდიეჰუნ,
 აქეთ სრელან, ადიჷ სეჰუნ,
 ჰა ჰშა ბუშთა აძი დეზბარცჷ,
 ჰგურკვა, ჰგუთუზა ირტიარცჷ...
 იმაჰქემ ურთ ძიჯრკჷ სრენიეიტ,
 ახა ნასუფნჷ ზეგჷ მაპ რკეიტ,
 იზასჰიაბ ხკჷ-ფშკჷ სახდღვროხუიტ,
 აძიგდჷ უი იხჷ აბემციეიტ.
 იიაშთან რაკუნ სეზთახეზბ,
 სა სფსთაბარა ზნაპჷ იანეზბ.

XII.

აბართ რახმტი აძი დაქუშთაჰათხარ,
 უი ხერწიაგან ჰართ ზეგჷ ჰჷ.
 ჰავნჷ, ჰგუარა კრეყაბარ,
 ჰდაფთა ლაშკან ინხოზ ეილარ რბჷ.
 ჰარა უსგდჷ ჰაჟილა ბაწიენ,

ჰაშთამთა დუმებტ, იხუქენ,
 ჰნარელფსაა ჰკონ ჰაზლაბ ჟილარე,
 უი აზეჰია იზჰიოდაბ კრე...
 ჰაბთახებ ზეგა რგუ იალსრენ—
 ახა ჰაზციეძმღებ არგურდღონ,
 რხე-რგუ უი იყანაწონ,
 იჩრო, იხუმარუა იარტეარენ;
 ჰგუ იქუსლარენ იკუაჰაუა.
 ბზირაკ ბზაბ იეიფშო რგუ აზჰაუა.

XIII.

ახა იახდაგდე ჰაფსე თოუბ,
 ჰანხორტ თენჩ აშშეჰია აუნე,
 უი ეილდეშბარ, იარბან ჰაყოუბ...
 ჰაბჰაბ გუაყოუეიტ აბაბთაყენე.
 იქუნაგაბ აზაკუან იაუიტ,
 რგუ ფნაჩოიტ, რხე დნარკეიტ,
 აბარ, ამბარტი წუეიტ უაჟიშთა,
 დიე იქუმლაც, ირმბაც ვნართა,
 რთააცია ირემაბ, ირხძებ რთიიტ,
 ირექუდღრძიტ რმალ ზეგა რფაცია,
 ურთ აციგმა-მეციგმა ნეყუცაცია,
 არი ჟილარე ირბო იააფშოიტ,
 ასარკეიფშო იყოუბ ზეგა რხე,
 იაქუმ ვაშარა აკაბე.

XIV.

აზაკუან, აზაკუან იაშთა,
 ჰარა იაჰთენხოუ უბრი აუბ,
 ნასეფ ბზია, ფხმა ჰაბგაშთა
 ჰაქუნარშიეიტ, ჰამვა ჩაფოუბ.

უი ჰარიაშეიტი, უი ჰართ ჰაადეიტი,
 ჰგურკაქუა, ჰგუთუნაქუა არტიეიტი,
 ჰართ ზეგა ჰადუან, ჰართ ზეგა ჰახწიონ,
 ჰაშთა-მეშთაკ აწეზუა ფწიონ.
 ახა აიაშთა ჰაიქუნარხეიტი.
 იასონ დეყამ... ჰყუიოუბ, ჰაბლუბ,
 ჰა ჰხუნაბეი... ადგაგლ ჰაქუუბ...
 ახამშოთხუ ჰალა-ჰკუზ იაბეიტი...
 ახა იბბან? ჰაყაბ ჰარა,
 ადიე ჰაქუბ ფეთრაკ არა.

XV.

რგუ იაგამ, იგუაყებ ციგაალა,
 ცქმა ირდერბ ირუბ იშთაგამ,
 ჰა ჰყამლარ იბბოდაბ ბლალა,
 აგუამწრა გუფეჟარა იბენიამ.
 მა უი ფეთრაკ ჰგუ აბაალამ,
 აკ ჰჰააშთაგა ნნაკულამ,
 ჰხეილამ უს იახმენდა ჰაამთოუ,
 ბარგამ, სარგამ აბას ჰგუაგუო.
 იყიბომა აქთატი-იაშთა წაბერგ,
 იააბაბ აკომქთარქუა ბეიფშოროუ?
 იაჰზერუბ აუს ხაწას იშთცქლოუ?
 დარყუშთუეიტი ახუქკ, აბერგ—
 უი ზეგა ქსურფშთგოუბ იააბაგოუბ!
 ხუკი დუი რბე ილაშთერბაგოუბ!

XVI.

შარიზან უანხ ურთ დრემადოუბ,
 ჰარა ჰხეციშო იარბან, დრაადეიტი,
 უი დანხცალაკამ ზეგა აკოუბ,

ურთ ლეცხრააუეიტ, ზენდა დუაჯხეიტ.
 სხუცძარ სეილაგარ ჰია საცეშოიიტ...
 ახა ისგულაშოარ სირშია იზბოიიტ...
 ზაკუბეი, აშაურა ზახაძუბეი?
 უი იახუბეი, იაწჯხუოუბეი?..
 სშა ზუეიტ ჰიან სეჩაკუნწო სნეყუნ,
 ახა იზბან, სბერხაგაბეი?
 ჩოეილა სტოანე სზაზემხუცხეი?
 იასონ ზეგა ბზია დერბონ,
 ივჯცია ჰქმჯლა ირაცოან —
 ინაფშოააფშოხან, რემჩგაჯ ლულუან!..

XVII.

აბართ ზეგა ხაჯმძღეს ირემკებ,
 სარა იშოფაყასწეი ხაჯმძღეს,
 აბართ ზეგა რეიჰა სეშოყუშომებ,
 მდერკუა იშოფაშთესხეი უი ხეს.
 უი ჯაშარტოუბ: სირს იბარტოუბ,
 ცქმა აზხუცტოუბ, ეილერგატოუბ...
 ახა ნეხ, შთა ისპოზ ზესოუბეი,
 ბაშოა აჟია მკცხუ ზესპოზხეი,
 უი ეიფშო ეიჰაგაჯ ირგუაყგოუბ,
 სხე-სგუ ამცა აცრანაწოიიტ,
 სციეი-სყი შოოურალა იბელუეიტ.
 ილახვაგოუბ, ლაფშოხერფაგოუბ
 ხააა ქედოუბ, ისნათომ ფსშარა;
 ეჰ, მროუბ! ალახტრა აწარა!

XVIII.

ჰარიხან აშშეჰია დძერკუან,
 შმათ იშოყა ლხე ნარხანე,
 უი იიპოზ აჟია დაზხუცუან,

დაბზუცუან კვრ აამთა დტიანუ.
 —ისაპაიტ, იუჰიაბ ზეგდ იაშოლოუბ,
 ამდერრა ეძროუბ, იბაშოლოუბ!
 უაჰ იითანუ იგუ იაქუშოლ,
 ხატი გუაფხარალა იყაიწო,
 ზეგდუ ირეილდუბ ესქმენგდუ!
 იყაძამ ჩოაკ მალგდუ ჟილაგდუ,
 უსს იყოუ დერროლუბ ზეგდ რქოჰ!
 იასონ, სემშო, იქოიკააიტ სგუ...
 ...ზეგდ რეიჰაგდ... ისხაროუბ იფსრა...
 ისხაროუბ... იფსშოა აბრა...

იანვარ 1,
 1933 შო.

აგუა.

თავმჯდომარე არედაქტორი მ. გორჯაძე.

ატმწარედექტორი ვ. კიშტი.

თავმჯდომარე აკორრექტორი მ. პაპახიძე-შენა.

აკვეფხარაზუ ირეთოლუბ 4/II 1939 შო. აკვეფხა აარზარაზუ ანაბუ
 აწავუბ 23/III 1939 შო. აკა, აჭ. 60x94, 61/1, კვეფ. ბლა. უ. კვეფ. ბლა.
 აყბუ 24192 ლარ. აზაკაზ № 21. ატირაფო 3000. აფლიტ № 199.

აფქენთშიყუთუჯერთა ატიმოგრაფია, აგუა, აელ. ლენინ ინამ ზეფუ, № 6.

ახე 1 მ. 50 კაპ.

39 ეროვნული
ბიბლიოთეკა

336/31

ლ. კვიციანი
შ ა რ ი ზ ა ნ